

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 nauja redakcija

Pakeisti Vadovybės apsaugos įstatymą Nr. IX-1183 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VADOVYBĖS APSAUGOS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato saugomų asmenų ir saugomų objektų apsaugos užtikrinimo sąlygas ir pagrindus, saugomų asmenų statuso įgijimą, saugomų asmenų teises ir pareigas, vadovybės apsaugą užtikrinančios valstybės įstaigos – Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos (toliau – Vadovybės apsaugos tarnyba) veiklos organizavimo teisinius pagrindus, tikslus ir funkcijas, finansavimą, taip pat asmenų priėmimo į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje ir atleidimo iš jos tvarką, Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų statusą, darbo apmokėjimą, skatinimą, nuobaudas ir atsakomybę, socialines garantijas, kitus tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje ypatumus ir prievartos naudojimo teisėtumo sąlygas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Apsauga** – organizacinė taktinė veikla, apimanti fizinę apsaugą, kriminalinę žvalgybą, transporto ir kitų techninių bei prevencinių priemonių naudojimą.

2. **Fizinė apsauga** – saugomo asmens ir (ar) saugomo objekto saugumo užtikrinimas pasitelkiant postus, technines priemones, patruliavimą ir asmens sargybinius.

3. **Lietuvos Respublikos oficialus svečias** – užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos arba religinės bendruomenės oficialus asmuo, kuris lankosi Lietuvos Respublikoje su oficialiu kvietimu arba savo iniciatyva.

4. **Lygiavertės pareigos** – tam pačiam pareigūnų rangui priklausančios pareigos.

5. **Pareigūno vardo pažeminimas** – pareigūno veika, padaryta dėl pareigūno kaltės, susijusi ar nesusijusi su tarnybinių pareigų atlikimu, tačiau akivaizdžiai žeminanti Vadovybės apsaugos tarnybos autoritetą, griauianti pasitikėjimą įstaiga arba ją kompromituojanti.

6. **Prevencinės priemonės** – rizikos veiksnių, galinčių diskredituoti vadovybę, taip pat galimų teisės pažeidimų priežasčių ir sąlygų šalinimas.

7. **Prievarta** – Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos metodas, kuriuo siekiama įgyvendinti Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijas ir kuris taikomas, kai nevykdomi Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūno reikalavimai ar nurodymai arba siekiama išvengti pavojaus.

8. **Saugomas asmuo** – vadovybė, Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai ir kiti asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka paskirta apsauga.

9. **Saugomi objektai** – Lietuvos Respublikos Prezidentūros, Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės pastatai ir jų teritorijos, saugomų asmenų rezidencijų kompleksas, gyvenamosios, darbo ir kitos vietos, kuriose lankosi saugomi asmenys bei Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų, kurioms Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka priskirtina fizinė apsauga, (toliau – atstovybės) patalpos arba pastatai ir pastatų teritorijos bei jose esantis turtas.

10. **Specialus režimas** – fizinės apsaugos, techninių, prevencinių bei kitų priemonių visuma saugumo asmens ir saugomo objekto saugumui užtikrinti.

11. **Vadovybė** – Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ir asmenys, laikinai einantys Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko pareigas.

12. **Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnas** (toliau – pareigūnas) – valstybės pareigūnas, šio įstatymo nustatyta tvarka paskirtas į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, turintis įgaliojimus duoti nepavaldiems asmenims privalomus vykdyti nurodymus ir (ar) vadovaujantis kitiems pareigūnams.

13. **Tarnybinis nusižengimas** – šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytos Vadovybės apsaugos tarnybos vidaus tvarkos pažeidimas ar pareigūno pareigų neatlikimas, padarytas dėl pareigūno kaltės.

14. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatyme.

3 straipsnis. Saugomų asmenų apsaugos organizavimo teisiniai pagrindai

Saugomų asmenų apsauga vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

4 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos organizavimo principai

1. Vadovybės apsaugos tarnybos veikla yra grindžiama įstatymų viršenybės, teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių gerbimo, asmenų lygiateisiškumo, skaidrumo, teisingumo, tarnybinės drausmės bei teisėtų lūkesčių principais.

2. Specialieji Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos principai:

1) politinio neutralumo – pareigūnai negali jiems suteiktų įgaliojimų naudoti taip, kad savo aktyviais ar pasyviais veiksmais savavališkai įsiterptų į valstybėje vykstančius demokratinius procesus, dalyvautų priimant politinius sprendimus, nesusijusius su Vadovybės apsaugos tarnybos tiesiogine veikla;

2) saugomų asmenų tarnybinės ir asmeninės veiklos konfidencialumo užtikrinimo;

3) saugomų asmenų ir jų šeimos narių (sutuoktinio, sugyventinio (partnerio), jų nepilnamečių vaikų (įvaikių), saugomo asmens ir jo sutuoktinio, sugyventinio (partnerio) tėvų (įtėvių) ir asmenų, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas saugomas asmuo) (toliau – šeimos nariai) privataus gyvenimo konfidencialumo ir neliečiamumo užtikrinimo.

II SKYRIUS

SAUGOMŲ ASMENŲ STATUSAS, SAUGOMŲ ASMENŲ IR SAUGOMŲ OBJEKTŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

5 straipsnis. Saugomo asmens statuso įgijimas ir praradimas

1. Vadovybė saugomo asmens statusą įgyja nuo paskyrimo ar išrinkimo į atitinkamas pareigas įstatymų nustatyta tvarka. Nuo saugomo asmens statuso įgijimo dienos tokiame asmeniui skiriama apsauga.

2. Kandidatas į Respublikos Prezidentus pradedamas saugoti rinkimų dieną, paaiškėjus preliminariniams galutinių rinkimų rezultatams, kurie sudaro prielaidą manyti, kad kandidatas į Respublikos Prezidentus laimėjo rinkimus.

3. Vadovybei priskirtinas asmuo saugomo asmens statusą praranda nutrūkus jo įgaliojimams, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

4. Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai ir kiti asmenys saugomo asmens statusą įgyja nuo apsaugos paskyrimo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka momento.

5. Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai saugomo asmens statusą praranda jiems išvykus iš Lietuvos Respublikos, o kiti asmenys – nuo sprendimo panaikinti apsaugą priėmimo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka.

6 straipsnis. Saugomų asmenų teisės

Saugomi asmenys turi teisę:

- 1) motyvuotai prašyti, kad būtų paskirta apsauga jo šeimos nariams;
- 2) motyvuotai prašyti, kad būtų sustiprinta jo, taip pat gyvenamosios ir (ar) darbo vietos apsauga;
- 3) į privataus gyvenimo neliečiamumą. Pareigūnams draudžiama pažeisti asmeninį saugomų asmenų gyvenimo, jų tarpusavio santykių su šeimos nariais ar kitais asmenimis privatumą, išskyrus atvejus, kai šios teisės užtikrinimas iš esmės pakenktų saugomo asmens saugumo užtikrinimui;
- 4) motyvuotai prašyti, kad būtų pakeisti pareigūnai, užtikrinantys jo fizinę apsaugą;
- 5) teikti motyvuotus pasiūlymus dėl jam paskirtos apsaugos organizavimo, prašyti pašalinti esamus trūkumus.

7 straipsnis. Saugomų asmenų pareigos

1. Saugomi asmenys privalo:
 - 1) nedelsdami informuoti Vadovybės apsaugos tarnybą apie jų ir (ar) jų šeimos narių sveikatai ar gyvybei gresiantį pavojų;
 - 2) užtikrinti, kad Vadovybės apsaugos tarnybai būtų teikiama informacija apie jų dienotvarkę ir jos pasikeitimus;
 - 3) gavę iš pareigūnų informaciją apie galimą pavojų savo gyvybei ar sveikatai, atsižvelgti į siūlomus dienotvarkės ar kelionės maršrutų pakeitimus;
 - 4) nesinaudoti jų apsaugai skirtomis transporto priemonėmis pašaliniams žmonėms vežti, jeigu tai galėtų trukdyti jų pačių saugumui užtikrinti;
 - 5) nesudaryti kliūčių pareigūnams vykdyti pareigas;
 - 6) sudaryti juos saugantiems pareigūnams tinkamas sąlygas jų funkcijoms atlikti, susilaikyti nuo veiksmų, kurie ženkliai apsunkintų saugumo užtikrinimą;
 - 7) susilaikyti nuo veiksmų, nesusijusių su pareigomis, jei pareigūnai informuoja, kad nėra galimybių užtikrinti jų saugumo.

8 straipsnis. Saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumo užtikrinimas

1. Vadovybės apsaugos tarnyba vykdo vadovybės apsaugą 24 valandas per parą, o kitų saugomų asmenų apsaugos vykdymo laikas nustatomas atsižvelgiant į jų saugumo užtikrinimo būtinybę ir poreikį.

2. Vadovybės apsaugos tarnyba, užtikrindama saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą, saugomuose objektuose, išskyrus oro uostus, nustato specialų režimą. Apie saugomuose objektuose nustatytą specialų režimą Vadovybės apsaugos tarnyba praneša saugomų objektų

administracijai. Oro uostuose specialus režimas nustatomas suderinus su oro uostų administracija, atstovybėse – suderinus su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

3. Specialus režimas užtikrinamas šiomis priemonėmis:

- 1) vykdant fizinę apsaugą;
- 2) nustatant saugomuose objektuose leidimų sistemą;
- 3) naudojant tarnybinius šunis ir technines priemones, skirtas ginklams ir (ar) šaudmenims, sprogmenims ir (ar) sprogstamosioms medžiagoms, kenksmingoms ir (ar) pavojingoms medžiagoms ir draudžiamiems daiktams aptikti, nustatyti ir neutralizuoti;
- 4) naudojant prevencines ir technines priemones, skirtas saugomiems objektams nuo neteisėtų veikų apsaugoti;
- 5) nustatant asmenų, kurių pateikimas į saugomus objektus yra ribojamas, sąrašą;
- 6) nustatant draudžiamų įnešti daiktų ir draudžiamų įnešti daiktų savybių sąrašą.

9 straipsnis. Saugomų objektų apsaugos zonų nustatymas

1. Saugomų objektų – Prezidentūros, Seimo, Vyriausybės pastatų, Respublikos Prezidento, Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais – apsaugai užtikrinti, be šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių, nustatomos saugomų objektų apsaugos zonos. Saugomų objektų apsaugos zonų ribas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Saugomų objektų apsaugos zonose nustatomi tokie apribojimai:

- 1) Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais apsaugai užtikrinti nustatytose saugomų objektų apsaugos zonose esančiuose valstybei nuosavybės teise priklausančiuose statiniuose būstas (gyvenamosios patalpos) gali būti suteiktas (suteiktos) tik saugomiems asmenims ir kartu su jais gyvenantiems šeimos nariams;
- 2) Vadovybės apsaugos tarnybos sprendimu saugomų objektų apsaugos zonose gali būti įrengta atitvarų, užtvarų ir kitų konstrukcijų, skirtų transporto priemonei sustabdyti ir (ar) transporto priemonių privažiavimui prie saugomų objektų apriboti;
- 3) Vadovybės apsaugos tarnybos siūlymu Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo nustatyta tvarka oro erdvės dalys virš saugomų objektų apsaugos zonų gali būti paskelbtos kaip draudžiamos, ribojamos arba pavojingos civilinei aviacijai zonos, kuriose taikomos specialios procedūros.

3. Valstybinė žemė, esanti Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtiniais žemės sklypais ir priklausiniais apsaugai užtikrinti nustatytose saugomų objektų apsaugos zonose, perduodama neatlygintinai naudotis Vadovybės apsaugos tarnybai Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus žemės sklypus ar jų dalis, kurie reikalingi kitiems asmenims priklausančioms statiniams ar įrenginiams eksploatuoti.

III SKYRIUS

VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

10 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnyba

1. Vadovybės apsaugos tarnyba yra valstybės biudžetinė įstaiga, veikianti pagal šį ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, savo nuostatus ir finansuojama iš valstybės biudžeto.
2. Vadovybės apsaugos tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.
3. Vadovybės apsaugos tarnybos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
4. Vadovybės apsaugos tarnyba turi savo vėliavą, pareigūno ženklą, įstaigos ženkliuką, žinybinius ženklus ir atminimo medalius. Šios Vadovybės apsaugos tarnybos atributikos formas (pavyzdžius) ir jų naudojimo tvarką tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

11 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos uždaviniai

Vadovybės apsaugos tarnybos uždaviniai yra užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą, o įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu, kai ji yra sudedamoji ginkluotųjų pajėgų dalis, ginti valstybę ir įgyvendinti kitus įstatymų jai pavestus uždavinius.

12 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijos

Vadovybės apsaugos tarnyba, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, vykdo šias funkcijas:

- 1) Lietuvos Respublikos teritorijoje organizuoja ir vykdo saugomų asmenų apsaugą nuo kėsinosi į jų gyvybę ir (ar) sveikatą;
- 2) šalina rizikos veiksnius, galinčius diskredituoti vadovybę;
- 3) pagal kompetenciją vykdo teroro aktų, smurtinių išpuolių ir kitų teisės pažeidimų prieš saugomus asmenis ir saugomus objektus prevenciją;
- 4) saugo vadovybę nuo neteisėto informacijos rinkimo techninėmis priemonėmis;
- 5) nustato ir užtikrina specialų režimą saugomuose objektuose;
- 6) už Lietuvos Respublikos ribų vykdo fizinę vadovybės apsaugą. Vadovybės apsaugos už Lietuvos Respublikos ribų vykdymo pagrindus nustato tarptautinės teisės aktai;
- 7) Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka ir Vyriausybės nustatyta mastu vykdo kriminalinę žvalgybą;
- 8) kontroliuodama asmenų, teisėtai turinčių su savimi ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ar šaudmenų patekimą į saugomus objektus, sudaro sąlygas ginklų, šaunamųjų ginklų dalis ar šaudmenis Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka palikti laikinai saugoti buvimo saugomame objekte laikotarpiui;
- 9) įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu priskiriama ginkluotosioms pajėgoms ir gina valstybę;
- 10) renka, kaupia, analizuoja ir apibendrina informaciją, susijusią su jos tikslų siekimu ir funkcijų vykdymu;
- 11) saugo atstovybių patalpas arba pastatus ir pastatų teritoriją bei jose esantį turtą;
- 12) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

13 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos teisės

Vadovybės apsaugos tarnyba turi teisę:

- 1) teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ir kitų juridinių ir fizinių asmenų Vadovybės apsaugos tarnybos veiklai reikalingą informaciją;
- 3) pasitelkti ekspertus, specialistus;
- 4) tvarkyti asmens duomenis, taip pat specialiųjų kategorijų asmens duomenis, kai tai yra būtina bent vienai iš Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijų vykdyti;
- 5) nustatyta tvarka rengti ir teikti Vyriausybei įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus;
- 6) vykdyti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumo užtikrinimui reikalingą pagalbinę veiklą – organizuoti ir vykdyti patalpų, pastatų ir teritorijos priežiūros ir tvarkymo, techninių sistemų ir transporto priežiūros, maitinimo, kitą administracinę, materialinio ir techninio aprūpinimo veiklą, naudojant vidinius žmogiškuosius išteklius ir valstybės biudžeto lėšas;
- 7) įsigyti šaunamuosius ginklus, sprogstamąsias medžiagas ir užtaisus;
- 8) tirti asmenis poligrafu Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo nustatyta tvarka;
- 9) organizuoti pareigūnų mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą;
- 10) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijomis, kriminalinės žvalgybos subjektais ir žvalgybos institucijomis, kitomis įstaigomis, asociacijomis bei užsienio šalių institucijomis,

įstaigomis ir asociacijomis;

11) įstatymų nustatyta tvarka pasitelkti karinius vienetus užtikrinant saugomų asmenų saugumą, kai tam nepakanka ar nėra tinkamų Vadovybės apsaugos tarnybos pajėgų.

12) esant poreikiui pasitelkti vidaus reikalų statutines įstaigas, kitas tarnybas bei institucijas Vadovybės apsaugos tarnybos tikslams įgyvendinti, kai tam nepakanka ar nėra tinkamų Vadovybės apsaugos tarnybos pajėgų. Vadovybės apsaugos tarnyba vadovauja pasitelktoms pajėgoms ir koordinuoja jų darbą. Vidaus reikalų statutinių įstaigų pareigūnų pasitelkimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

13) siųsti pareigūnus jų rašytiniu sutikimu saugoti atstovybių.

14 straipsnis. Informacijos teikimas Vadovybės apsaugos tarnybai

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės bei kiti juridiniai asmenys privalo Vadovybės apsaugos tarnybos prašymu arba pagal atskiras duomenų teikimo, ar bendradarbiavimo sutartis Vadovybės apsaugos tarnybai neatlygintinai teikti jos funkcijoms, nurodytoms šio įstatymo 12 straipsnyje, atlikti reikalingus savo tvarkomus valstybės registrų (kadastrų) ir žinybinių registrų, klasifikatorių, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų duomenis, dokumentus ar dokumentų nuorašus.

2. Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir žvalgybos institucijos, taip pat kitos valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, gavusios informaciją apie grėsmę saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumui, privalo nedelsdamos apie tai pranešti Vadovybės apsaugos tarnybai.

3. Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijos, taip pat kitos valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos, gavusios Vadovybės apsaugos tarnybos paklausimą, privalo pateikti visą turimą informaciją apie įvykius bei asmenis, būtiną užtikrinti vadovybės ir Lietuvos Respublikos oficialių svečių saugumą. Tuo atveju, jei informacijos pateikimą riboja kiti teisės aktai, Vadovybės apsaugos tarnybai privalo būti pateikta minimali, nedetalizuota informacija apie įvykius bei asmenis, nurodant, kad turima svarbios informacijos, kuri negali būti pateikta dėl kitų teisės aktų reikalavimų. Su Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijomis, žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos institucijomis sudaromos atskiros bendradarbiavimo sutartys dėl duomenų teikimo.

15 straipsnis. Duomenų tvarkymas Vadovybės apsaugos tarnyboje

1. Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijoms, nurodytoms šio įstatymo 12 straipsnyje, atlikti reikalingi duomenys tvarkomi Vadovybės apsaugos tarnybos žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose, o įstatymų nustatytais atvejais – valstybės registruose.

2. Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vadovybės apsaugos tarnyba teikia tvarkomus duomenis užsienio valstybių teisėsaugos institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms ir tarptautinėms organizacijoms nusikalstamų veikų atskleidimo, tyrimo ir prevencijos, viešosios tvarkos užtikrinimo tikslais.

3. Asmens prašymu įstatymų nustatyta tvarka Vadovybės apsaugos tarnyba privalo pateikti savo tvarkomuose žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose turimus duomenis apie šį asmenį. Apie pradėtus tvarkyti duomenis ar duomenų teikimą tretiesiems asmenims Vadovybės apsaugos tarnybos iniciatyva duomenų subjektai neinformuojami, išskyrus Vadovybės apsaugos tarnybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus atvejus. Draudžiama iš Vadovybės apsaugos tarnybos tvarkomų žinybinių registrų, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų teikti asmenims informaciją apie kitus asmenis, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

16 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos struktūra ir personalas

1. Vadovybės apsaugos tarnybos administracijos struktūrą tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos personalą sudaro pareigūnai, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Vadovybės apsaugos tarnybos didžiausią

leistiną pareigūnų, karjeros valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių nustato Vyriausybė.

3. Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų profesinė šventė – balandžio 11 – Vadovybės apsaugos tarnybos įkūrimo diena.

17 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybė

1. Vadovybės apsaugos tarnybai vadovauja direktorius. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius organizuoja Vadovybės apsaugos tarnybos darbą, jai atstovauja, tiesiogiai atsako už tai, kad būtų įgyvendintos Vadovybės apsaugos tarnybai teisės aktais nustatytos funkcijos, priima įsakymus ir sprendžia Vadovybės apsaugos tarnybai priskirtus klausimus.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorių 5 metų kadencijai į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė. Tas pats asmuo Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius yra atsakingas ir atskaitingas Vyriausybei.

3. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pirmąjį pavaduotoją ir Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotoją (toliau kartu vadinami Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus teikimu į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė.

4. Kai Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nėra (jo laikinojo nedarbingumo, tarnybinės komandiruotės, atostogų metu ar kitais atvejais, kai jo nėra ir (ar) jis negali eiti savo pareigų), jo pareigas, be atskiros įgaliojimo, laikinai eina Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pirmasis pavaduotojas; kai pastarojo nėra (jo laikinojo nedarbingumo, tarnybinės komandiruotės, atostogų metu ar kitais atvejais, kai jo nėra ir (ar) jis negali eiti savo pareigų) – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojas.

5. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos asmenys, turintys ne mažesnę kaip 5 metų vadovaujamo darbo patirtį Vadovybės apsaugos tarnyboje arba kitoje statutinėje įstaigoje.

6. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgaliojimų trukme. Nutrūkus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgaliojimams arba atleidus jį iš pareigų, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai pareigas eina tol, kol šio įstatymo nustatyta tvarka paskiriami nauji pavaduotojai.

7. Asmenys, kurie iki paskyrimo Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojais ėjo pareigūno pareigas, pasibaigus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus kadencijai ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų tarnybos einant šias pareigas laikotarpiui, jų rašytiniu sutikimu be atrankos gali būti paskirti į laisvas pareigūno pareigas, kurias ėjo iki paskyrimo į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas ir kurioms nėra taikoma kadencija, o kai šių pareigų nėra, – į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, kurioms nėra taikoma kadencija. Pareigūnui, paskirtam į laisvas pareigas, kurias jis ėjo iki paskyrimo į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas, o kai tokių pareigų nėra, paskirtam į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas, nustatoma pareiginė alga pagal šio įstatymo priede šiai pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą, suteikiant jam aukščiausią tai pareigybei numatytą pakopą. Jeigu jie nesutinka būti paskirti į kitas pareigūno pareigas, jie atleidžiami iš tarnybos pagal šio įstatymo 59 straipsnio 17 punktą.

8. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais sprendimus dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų), priima Ministras Pirmininkas.

9. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais sprendimus dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų), priima Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

IV SKYRIUS PRIĖMIMAS Į TARNYBĄ VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE

18 straipsnis. Reikalavimai asmenims, pretenduojantiems į tarnybą

1. Asmuo į tarnybą priimamas vadovaujantis savanoriškumo ir atrankos principais.
2. Asmuo, pretenduojantis į tarnybą, turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:
 - 1) būti Lietuvos Respublikos pilietis;
 - 2) būti nepriekaištingos reputacijos;
 - 3) būti ne jaunesnis kaip 18 metų ir ne vyresnis kaip 50 metų;
 - 4) turėti siekiamoms pareigoms nustatytą išsilavinimą;
 - 5) atitikti sveikatos būklės reikalavimus, nustatytus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus;
 - 6) atitikti fizinio pasirengimo ir kitus specialiuosius reikalavimus, nustatytus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus;
 - 7) atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba asmens patikimumo pažymėjimą, jeigu pareigos susijusios su įslaptintos informacijos naudojimu.
3. Asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:
 - 1) buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo, ar tyčinio nusikaltimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymo, nepaisant to, ar teistumas išnyko ar buvo panaikintas;
 - 2) buvo pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo (išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas veikas), nesvarbu, ar teistumas išnyko, ar yra panaikintas, arba pripažintas kaltu dėl kitos nusikalstamos veikos padarymo ir nuo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 5 metai, arba turi teistumą dėl padaryto nusikaltimo;
 - 3) buvo pašalintas arba atleistas iš teisėjo, prokuroro, advokato, advokato padėjėjo, notaro, antstolio, antstolio padėjėjo pareigų arba iš valstybės tarnybos už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus, pareigūno vardo pažeminimą ar praradus juo pasitikėjimą ir nuo atleidimo dienos nepraėjo 5 metai;
 - 4) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai;
 - 5) atrankos metu nustatomos asmens savybės, ryšiai ar kitos su asmeniu ar jo aplinka susijusios aplinkybės ar faktai, iš kurių Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius padaro išvadą, kad asmens elgesys ar veikla nėra suderinama su Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų etikos kodekso reikalavimais.
4. Siekiant nustatyti, ar nėra šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių, asmuo tikrinamas valstybės informacinėse sistemose ir registruose (prireikus – ir kriminalinės žvalgybos subjektų informacinėse sistemose).
5. Asmenims, pretenduojantiems į tarnybą, keliama šie išsilavinimo reikalavimai:
 - 1) jaunesniesiems agentams – ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas;
 - 2) agentams ir vyresniesiems agentams – ne žemesnis kaip aukštasis neuniversitetinis, aukštesnysis arba iki 1995 metų įgytas specialusis vidurinis išsilavinimas;
 - 3) vyriausiesiems agentams, skyrių viršininkams, valdybų viršininkų pavaduotojams, valdybų viršininkams, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojams – aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas;
 - 4) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui – aukštasis universitetinis išsilavinimas, įgytas baigus pirmos ir antros pakopos studijas arba vientisąsias studijas, arba jam prilygintas

išsilavinimas.

6. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius konkrečioms pareigūnų pareigybėms gali nustatyti papildomus reikalavimus, susijusius su asmens išsilavinimu, užsienio kalbų mokėjimu, darbo patirtimi, intelektualiais, fiziniais ir praktiniais gebėjimais, moraliniu ir psichologiniu tinkamumu eiti pareigūno pareigas.

19 straipsnis. Priėmimo į tarnybą apribojimai

Į tarnybą negali būti priimami asmenys:

- 1) kurie teismo tvarka pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje ar kurių veiksnumas teismo tvarka apribotas tam tikroje srityje;
- 2) atsisakę prisiekti Lietuvos valstybei arba sulaužę Lietuvos valstybei duotą priesaiką;
- 3) esantys politinių partijų, politinių organizacijų nariai ar rėmėjai;
- 4) pateikę Vadovybės apsaugos tarnybos atrankos tvarkos apraše nurodytus tikrovės neatitinkančius duomenis (dokumentus) ar nublėpę tam tikrus duomenis (dokumentus), pateikę žinomai neteisingas žinias apie save, savo ryšius ir interesus;
- 5) kurių sutuoktiniai, sugyventiniai (partneriai), artimieji giminaičiai (artimaisiais giminaičiais laikomi tiesiosios linijos giminaičiai iki antrojo laipsnio imtinai (tėvai (įtėviai) ir vaikai (įvaikiai), seneliai ir vaikaičiai) ir šoninės linijos antrojo laipsnio giminaičiai (broliai (įbroliai) ir seserys (įseserės), svainystės ryšiais (svainystė yra santykis tarp vieno sutuoktinio ir antro sutuoktinio giminaičių (posūnio, podukros, patėvio, pamotės, uošvės, uošvio, žento, marčios) bei tarp abiejų sutuoktinių giminaičių (vyro brolio ar sesers ir žmonos brolio ar sesers, vyro tėvo ar motinos ir žmonos tėvo ar motinos) su jais susiję asmenys tarnauja Vadovybės apsaugos tarnyboje ir su kuriais būtų tiesioginio pavaldumo ryšys.

20 straipsnis. Atrankos į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje tvarka

1. Asmenys į pareigūnų pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, išskyrus skiriamus Vyriausybės, skiriami atrankos būdu. Atranka atliekama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka, siekiant įvertinti, ar asmuo tinkamas tarnauti konkrečiose pareigose Vadovybės apsaugos tarnyboje.

2. Vadovybės apsaugos tarnyboje sudaroma Pretendentų į Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų pareigas atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija). Jeigu Vadovybės apsaugos tarnyboje yra įsteigta profesinė sąjunga ir atrankoje dalyvaujantis pareigūnas yra šios profesinės sąjungos narys, Atrankos komisijoje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti šios profesinės sąjungos atstovas. Atrankos komisija vertina asmenų, pareiškusių norą tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, asmenines ir dalykines savybes ir Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui teikia išvadą dėl šių asmenų tinkamumo tarnauti pareigūnu.

3. Asmuo, pretenduojantis į pareigūnų pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, privalo pateikti prašymą priimti į tarnybą, užpildytą pretendento anketą ir kitą atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus, nurodytą informaciją.

4. Asmenys, pareiškę norą tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, siunčiami į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Centrinę medicinos ekspertizės komisiją. Ši komisija, atlikusi specializuotąją medicininę ekspertizę, pateikia išvadą dėl asmens, pareiškusio norą tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, sveikatos būklės ir jo tinkamumo tarnybai. Asmenims, pareiškusiems norą tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, taip pat tarnaujantiems šioje tarnyboje pareigūnams taikomi sveikatos būklės reikalavimai, nustatyti pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į pareigūnų pareigybių aprašymuose nurodytas funkcijas, galimos profesinės rizikos veiksniai ir teisės aktuose įtvirtintą vidaus tarnybos sistemos pareigūnams taikomą sveikatos būklės reikalavimų klasifikaciją, nustato sveikatos būklės reikalavimus pareigūnų pareigybėms.

5. Atrankos metu yra atliekami asmens psichologinis tyrimas, žinių, fizinių ir praktinių gebėjimų tikrinimas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti atliekamas ir

tyrimas poligrafu.

6. Asmuo, dalyvavęs atrankoje, yra informuojamas apie atrankos rezultatus.

21 straipsnis. Pareigūno priesaika

1. Pareigūnas, prieš pradėdamas eiti pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, prisiekia Lietuvos valstybei.

2. Pareigūno priesaika:

„Aš, (vardas, pavardė), be išlygų prisiekiu:
ištikimai tarnauti Lietuvos valstybei,
ginti Lietuvos valstybę, jos laisvę ir nepriklausomybę,
sąžiningai vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, įstatymus ir savo vadovų
įsakymus,

saugoti visas man patikėtas paslaptis,

savo elgesiu visur ir visada saugoti gerą Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūno vardą.

Tepadeda man Dievas.“

3. Prisiekti galima ir be paskutinio sakinio.

4. Prisiekęs pareigūnas pasirašo po priesaikos tekstu. Pasirašytas priesaikos lapas saugomas pareigūno asmens byloje.

5. Pareigūno priesaiką priima Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, o Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybės – Vyriausybė.

22 straipsnis. Priėmimas į tarnybą ir išbandymo laikotarpis

1. Asmenis, išskyrus skiriamus Vyriausybės, į tarnybą priima ir į pareigas skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

2. Priimti į tarnybą pareigūnai yra siunčiami į mokymus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

3. Pareigūnai tarnauja pagal pareigūnų tarnybos sutartis. Tarnybos sutarties formą tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus. Pareigūnų tarnybos sutartys su Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybe nesudaromos.

4. Priimamiems į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje pareigūnams nustatomas ne ilgesnis kaip 12 mėnesių išbandymo laikotarpis, skaičiuojamas nuo tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje pradžios. Atostogų ir laikinojo nedarbingumo laikas į bandomąjį laikotarpį neįskaitomas. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybei išbandymo laikotarpis nenustatomas.

5. Išbandymo laikotarpiu Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, pripažinęs, kad pareigūno išbandymo rezultatai yra nepatenkinami, iki išbandymo termino pabaigos turi teisę nutraukti su pareigūnu sudarytą pareigūno tarnybos sutartį ir atleisti jį iš tarnybos, apie tai raštu įspėjęs pareigūną prieš tris dienas ir nemokėti jam išeitinės išmokos.

6. Karjeros valstybės tarnautojai į pareigas skiriami Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Karjeros valstybės tarnautojams, tarnaujantiems ir siekiantiems tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, taikomos šio įstatymo 18 straipsnio 3 dalies 5 punkto ir 4 dalies, 19 straipsnio 5 punkto nuostatos.

7. Darbo sutartys su darbuotojais sudaromos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Tarnybiniai pažymėjimai ir tarnybiniai ženklai

1. Paskirtam į pareigas pareigūnui išduodamas tarnybinis pažymėjimas ir tarnybinis ženklas, kurių paskirtis – patvirtinti pareigūno statusą ir tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje.

2. Tarnybinio pažymėjimo ir tarnybinio ženklo pavyzdžius tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Tarnybinio pažymėjimo ir tarnybinio ženklo formą, jų išdavimo, saugojimo ir naudojimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

24 straipsnis. Pareigūno asmens duomenys ir asmens byla

Pareigūno asmens duomenys, specialiųjų kategorijų asmens duomenys, taip pat duomenys apie pareigūno priėmimą į tarnybą, priesaiką, skyrimą į pareigas, atleidimą iš jų, nušalinimą, skatinimą, tarnybines nuobaudas ir kita tvarkomi Vadovybės apsaugos tarnyboje saugomoje pareigūno asmens byloje. Asmens bylų sudarymo tvarką ir saugojimo terminus nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytus dokumentų saugojimo terminus.

25 straipsnis. Pareigūno statuso atkūrimas

1. Atkurti pareigūno statusą – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, į kitas lygiavertes arba žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje – turi teisę buvę pareigūnai:

1) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir paskirti dirbti tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje;

2) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir išvykę kartu su sutuoktiniais, perkeltais, paskirtais ar išrinktais dirbti užsienyje.

2. Pareigūno statusas atkuriamas per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje pabaigos arba per 3 mėnesius po sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpio pabaigos, arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti pareigūno statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpiui.

3. Pareigūno statusas atkuriamas, jeigu jį atkurti siekiantis asmuo atitinka šio įstatymo 18 ir 19 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

V SKYRIUS

TARNYBA VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE

PIRMASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNO TEISĖS IR PAREIGOS

26 straipsnis. Pareigūno teisės

1. Pareigūnas pagal kompetenciją turi teisę pakeisti ar atšaukti jam pavaldžių pareigūnų priimtus sprendimus arba sustabdyti jų vykdymą.

2. Pareigūnas, užtikrindamas Vadovybės apsaugos tarnybos uždavinių įgyvendinimą, turi teisę:

1) reikalauti iš fizinių ar juridinių asmenų imtis neatidėliotinų priemonių, kad būtų operatyviai pašalintos kliūtys, trukdančios pareigūnui vykdyti jo tiesiogines pareigas. Teisėti pareigūno reikalavimai turi būti vykdomi besąlygiškai ir operatyviai;

2) naudoti šaunamuosius ginklus, sprogstamąsias medžiagas, prievartą, tarnybinius šunis ir (ar) kitas specialiąsias priemones šio įstatymo nustatytais atvejais;

3) naudotis fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiomis ryšių priemonėmis, užtikrindamas svarbios informacijos perdavimą. Ryšių priemonės savininko reikalavimu Vadovybės apsaugos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka turi atlyginti savininkui išlaidas ir (ar) padarytus nuostolius;

4) kreiptis į policiją, kad būtų apribotas arba uždraustas transporto ar pėsčiųjų judėjimas, siekiant užtikrinti saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumą;

5) gauti teisės aktų nustatyta tvarka iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ir kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją, būtiną Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijoms vykdyti;

6) fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti plombas, siekdamas užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą;

7) taikyti administracinių nusižengimų teisenos užtikrinimo prievartos priemonės Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka;

8) persekiodamas asmenį, įtariamą padariusį neteisėtą veiką prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus, taip pat siekdamas užkirsti kelią daromai neteisėtai veikai prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus, bet kuriuo paros metu įeiti į fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančias gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, teritorijas, sustabdyti transporto priemones ir į jas patekti. Atsisakius paklusti, pareigūnai turi teisę jėga atidaryti patalpas ir transporto priemones. Apie tokius veiksmus nedelsiant, ne vėliau kaip per 24 valandas, pareigūnas praneša prokurorui;

9) persekiodamas asmenį, įtariamą padariusį neteisėtą veiką prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus, veždamas saugomą ar kitą asmenį, kuriam būtina neatidėliotina medicinos pagalba, į sveikatos priežiūros įstaigas ar kitais neatidėliotinais atvejais, nekliudomai naudotis visomis transporto priemonėmis, priklausančiomis fiziniams ar juridiniams asmenims. Transporto priemonės savininko reikalavimu Vadovybės apsaugos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka turi atlyginti savininkui išlaidas ir (ar) padarytus nuostolius;

10) užtikrindamas specialų režimą saugomuose objektuose, iš fizinių ar juridinių asmenų teisės aktų nustatyta tvarka paimiti ir perduoti policijai šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogmenis, sprogstamąsias, narkotines ir kitas medžiagas, priemones ar daiktus, kuriems reikalingas leidimas arba kurių laikymą ar naudojimą draudžia įstatymas, jeigu yra pažeistos jų laikymo ar naudojimo taisyklės;

11) apriboti asmenų, turinčių su savimi ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ar šaudmenų, ar kitų asmenų, kurie gali sukelti grėsmę, patekimą į saugomus objektus;

12) apžiūrėti juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančius ginklus, šaudmenis ir jų laikymo bei saugojimo vietas, užtikrindamas saugomo asmens saugumą jo lankymosi vietose ar saugomo objekto saugumą;

13) naudoti specialiąsias transporto priemones eskortuojant ir lydint saugomus asmenis;

14) siekdamas aptikti sprogstamuosius užtaisus, medžiagas ir (ar) kitas pavojingas medžiagas ir juos neutralizuoti suderinęs su savininkais ar teisėtais valdytojais apžiūrėti, specialiąja technika ir naudojant tarnybinius šunis tikrinti fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančias gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, taip pat užplombuotas patalpas, teritorijas ir (ar) transporto priemones. Neatidėliotinais atvejais pareigūnas turi teisę atlikti šiuos veiksmus nederindamas su patalpų ar transporto priemonių savininkais. Tokiu atveju apie atliktus veiksmus nedelsiant, ne vėliau kaip per 24 valandas, pranešama prokurorui;

15) tikrinti ir apžiūrėti į saugomų objektų teritoriją įvažiuojantį ir iš jos išvažiuojantį transportą, fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiose transporto priemonėse esančius krovinius ir daiktus, taip pat kontrolės postuose tikrinti ir apžiūrėti asmenį ir jo bagažą;

16) suderinęs su saugomais asmenimis, keisti jų suplanuotus kelionių maršrutus, gyvenamąsias ir lankymosi vietas, jei iškyla grėsmė saugomų asmenų gyvybei ir (ar) sveikatai ir tai yra būtina jų saugumui užtikrinti;

17) laikinai apriboti patekimą į tam tikrą teritoriją ar patalpą, įpareigoti fizinius ir juridinius asmenis laikinai nutraukti vykdomus darbus, laikinai apriboti ar uždrausti transporto eismą, jeigu tai trukdo užtikrinti saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumą;

18) vykdydamas teisės pažeidimų prevenciją ar kitas prevencines priemones ir turėdamas pagrįstų duomenų, kad asmuo gali daryti teisės pažeidimus, galinčius kelti grėsmę saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumui arba diskredituoti vadovybę, pareikšti jam oficialų įspėjimą;

19) reikalauti iš asmens (asmenų) nesiartinti prie saugomo asmens pareigūno nurodytu atstumu, užtikrindamas saugomo asmens saugumą;

20) būti profesinių sąjungų nariais;

21) kitas įstatymų jam suteiktas teises.

27 straipsnis. Oficialaus įspėjimo taikymas

1. Oficialus įspėjimas asmeniui šiame įstatyme suprantamas kaip pareigūno rašytinis reikalavimas asmeniui laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, nevaržyti kitų žmonių teisių ir laisvių, nedaryti kitų teisės pažeidimų ir supažindinimas su galimomis teisinėmis pasekmėmis. Oficialus įspėjimas neriboja asmens teisių ir laisvių. Asmeniui nevykdant oficialiame įspėjime nurodytų reikalavimų, jo atžvilgiu gali būti taikoma administracinė arba baudžiamoji atsakomybė įstatymų nustatyta tvarka.

2. Šio įstatymo 26 straipsnio 18 punkte nustatytais atvejais taikyti asmeniui oficialų įspėjimą turi teisę Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai arba jų įgalioti pareigūnai.

3. Oficialus įspėjimas asmeniui taikomas asmeniškai, pateikiant asmeniui susipažinti pasirašytinai. Oficialiai įspėtas asmuo turi teisę gauti jo oficialaus įspėjimo nuorašą.

28 straipsnis. Pareigūno pareigos

1. Pareigūnas privalo:

- 1) gerbti ir ginti žmogaus garbę ir orumą, kitas teises bei laisves;
- 2) užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą;
- 3) gavęs pranešimą ar pareiškimą apie rengiamą ar daromą nusikaltimą ar kitokį teisės pažeidimą arba pats būdamas įvykio liudininku, imtis neatidėliotinų priemonių užkirsti kelią rengiamam ar daromam nusikaltimui ar kitam teisės pažeidimui, įvykio vietai apsaugoti, įvykio liudininkams nustatyti arba pranešti apie įvykį policijai.
- 4) užtikrinti sulaikytų asmenų teises ir teisėtus interesus, suteikti neatidėliotiną pagalbą asmeniui, nukentėjusiam nuo teisės pažeidimo ar esančiam bejėgiškos būklės;
- 5) imtis visų galimų priemonių žmonių gyvybei ir sveikatai, asmens, valstybės ir savivaldybių, viešųjų įstaigų, asociacijų ar kitų juridinių asmenų turtui gelbėti stichinių nelaimių, katastrofų, avarių ir kitų ypatingų situacijų atvejais;
- 6) teisės aktų nustatyta tvarka saugoti informaciją, susijusią su saugomo asmens gyvenimo privatumu, jeigu ko kita nereikalauja tarnybinės pareigos;
- 7) pagal kompetenciją vykdyti kriminalinę žvalgybą;
- 8) vengti nereikalingų asmens teisių suvaržymų;
- 9) saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis;
- 10) atitikti fizinio pasirengimo, fizinės prievartos veiksmų atlikimo, šaudymo ir kitus specialiuosius reikalavimus, nustatytus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus;
- 11) vykdyti kitas įstatymų jam nustatytas pareigas.

2. Atlikdamas tarnybines pareigas, pareigūnas privalo prisistatyti. Jei pareigūnas neturi skiriamųjų ženklų (specialios aprangos (uniformos) arba specialaus tarnybinio ženklo) arba jei asmuo reikalauja, pareigūnas privalo pateikti tarnybinį pažymėjimą.

29 straipsnis. Pareigūno atsakomybė

1. Pareigūnas asmeniškai atsako už savo veiksmus ir sprendimus bei jų padarinius.
2. Pareigūnas, vykdydamas pareigas ir pažeidęs įstatymų reikalavimus, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, traukiamas tarnybinėn, administracinėn, civilinėn, materialinėn ar baudžiamojon atsakomybėn.
3. Žinomai neteisėto įsakymo ar nurodymo vykdymas pareigūno nuo atsakomybės neatleidžia.
4. Neteisėta pareigūno veika fiziniam ar juridiniam asmeniui padaryta žala atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.
5. Pareigūnas neatsako už žalą, padarytą veikiant pagal įstatymų ir kitų teisės aktų suteiktus įgaliojimus.
6. Pareigūnai, betarpiškai vykdydami saugomų asmenų apsaugą, neatsako už padarinius, atsiradusius dėl to, kad saugomi asmenys pažeidė šio įstatymo jiems nustatytas pareigas, jei dėl tokio pažeidimo jų saugumo užtikrinimas tapo negalimas.

30 straipsnis. Pareigūnui taikomi apribojimai

1. Pareigūnui draudžiama:

- 1) būti politinių partijų, politinių organizacijų nariu ar rėmėju, dalyvauti jų veikloje;
 - 2) būti įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos nariu;
 - 3) dalyvauti politinių partijų ir politinių organizacijų susirinkimuose ar kitokiuose viešuose veiksmuose, kuriais reiškiamos politinės nuostatos ar politiniai reikalavimai arba kuriais tiesiogiai remiama politinė partija ar politinė organizacija;
 - 4) daryti politinius pareiškimus, sakyti kalbas, skelbti straipsnius, kuriuose viešai reiškiamas nesutikimas su demokratiškai išrinktos valstybės valdžios paskelbta ir vykdoma politika, viešai kelti politinius reikalavimus valstybės valdžiai;
 - 5) dirbti privačiuose ar viešuosiuose juridiniuose asmenyse pagal darbo sutartį.
- Apribojimas netaikomas pareigūnui dirbant mokslinį arba pedagoginį darbą;
- 6) streikuoti;
 - 7) dalyvauti piketuose, mitinguose;
 - 8) naudoti tarnybos laiką, turtą ir tarnybos teikiamas galimybes ne tarnybos tikslais;
 - 9) priimti dovanas ar paslaugas arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

2. Pareigūnas ne tarnybos tikslais vykdamas ne į Europos Sąjungos ar Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybės turi pranešti Vadovybės apsaugos tarnybai. Pareigūnų vykdymo ne tarnybos tikslais į užsienio valstybės tvarką ir užsienio valstybių ar teritorijų, į kurias pareigūnai vykti negali, sąrašus tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

31 straipsnis. Pareigūnų veiklos garantijos

Pareigūnai savo tiesioginių funkcijų vykdymo metu negali būti atvesdinti, sulaikyti, draudžiama juos, jų daiktus ir transporto priemones apžiūrėti, jeigu nedalyvauja pareigūno tiesioginis vadovas ar jo įgaliotas atstovas, jeigu tai galėtų kelti grėsmę saugomų asmenų ar saugomų objektų saugumui, išskyrus atvejus, kai pareigūnas sulaikomas darantis nusikalstamą veiką.

ANTRASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ KARJERA

32 straipsnis. Pareigūnų pareigybės Vadovybės apsaugos tarnyboje

Vadovybės apsaugos tarnyboje yra šios pareigūnų pareigybės (nuo aukščiausios iki žemiausios):

- 1) direktorius;
- 2) direktoriaus pirmasis pavaduotojas, direktoriaus pavaduotojas;
- 3) valdybos viršininkas;
- 4) valdybos viršininko pavaduotojas;
- 5) skyriaus viršininkas;
- 6) vyriausiasis agentas;
- 7) vyresnysis agentas;
- 8) agentas;
- 9) jaunesnysis agentas.

33 straipsnis. Tarnybinių rangai

Pareigūnų tarnybinių rangai (nuo aukščiausio iki žemiausio):

- 1) pirmas tarnybinis rangas;
- 2) antras tarnybinis rangas;
- 3) trečias tarnybinis rangas;
- 4) ketvirtas tarnybinis rangas;
- 5) penktas tarnybinis rangas;

- 6) šeštas tarnybinis rangas;
- 7) septintas tarnybinis rangas;
- 8) aštuntas tarnybinis rangas;
- 9) devintas tarnybinis rangas.

34 straipsnis. Tarnybos pakopos

1. Tarnybos pakopa – tai pareigūno pareiginės algos koeficientas iš atitinkamai pareigybei taikomo koeficientų intervalo, nustatomas pagal pareigūno kvalifikaciją, tarnybos patirtį ir tarnybinės veiklos rezultatus, atitinkantis pareigūno tarnybinės veiklos įvertinimą.

2. Tarnybos pakopos yra šios (nuo aukščiausios iki žemiausios):

- 1) šeštoji;
- 2) penktoji;
- 3) ketvirtoji;
- 4) trečioji;
- 5) antroji;
- 6) pirmoji.

35 straipsnis. Pareigubių, tarnybinių rangų ir tarnybos pakopų derinimas

1. Į pareigas skiriantis subjektas, išskyrus šio įstatymo 17 straipsnio 7 ir 8 dalyse numatytus atvejus, pareigūnui suteikia jo pareigybę atitinkantį tarnybinį rangą:

- 1) pirmas tarnybinis rangas – direktoriui;
- 2) antras tarnybinis rangas – direktoriaus pavaduotojams;
- 3) trečias tarnybinis rangas – valdybų viršininkams;
- 4) ketvirtas tarnybinis rangas – valdybų viršininkų pavaduotojams ir skyrių, kurie nėra kitame struktūriniame padalinyje, viršininkams;
- 5) penktas tarnybinis rangas – skyrių viršininkams;
- 6) šeštas tarnybinis rangas – vyriausiesiems agentams;
- 7) septintas tarnybinis rangas – vyresniesiems agentams;
- 8) aštuntas tarnybinis rangas – agentams;
- 9) devintas tarnybinis rangas – jaunesniesiems agentams.

2. Pareigūną skiriant į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje jam nustatoma pirmoji tarnybos pakopa. Atsižvelgiant į pareigūno kvalifikaciją, profesinio pasirengimo lygį bei ankstesnės tarnybinės ar kitokios profesinės veiklos rezultatus, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pirmą kartą į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje skiriamam asmeniui Atrankos komisijos siūlymu gali būti nustatoma aukštesnė negu pirmoji, tačiau ne aukštesnė negu trečioji tarnybos pakopa. Kriterijus, kuriais remdamasi Atrankos komisija gali siūlyti pirmą kartą į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje skiriamam asmeniui nustatyti aukštesnę negu pirmąją tarnybos pakopą, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Nuosekliai aukštesnė tarnybos pakopa nustatoma tarnybinės veiklos vertinimo metu pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus labai gerai. Ji taip pat gali būti nustatoma pareigūno tarnybinę veiklą tris kartus iš eilės įvertinus gerai. Nuosekliai žemesnė tarnybos pakopa nustatoma pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus nepatenkinamai.

4. Perkėlus pareigūną į aukštesnes pareigas, jam nustatoma pirmoji tarnybos pakopa. Jeigu perkėlus pareigūną į aukštesnes pareigas ir nustačius jam pirmąją tarnybos pakopą jo pareiginė alga sumažėtų, jam nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad pareiginė alga naujose pareigose būtų artimiausia ne mažesnė nei iki perkėlimo į aukštesnes pareigas buvusi pareiginė alga.

5. Perkėlus pareigūną į lygiavertes pareigas jam nustatoma jo turėta tarnybos pakopa.

6. Perkėlus pareigūną į žemesnes pareigas šio įstatymo 38 straipsnio 4 dalies 4 arba 5 punkte nustatytu pagrindu, jam nustatoma pareigoms, į kurias perkeliama, pakopa, atitinkanti jo turėtos pakopos eiliškumą. Pareigūną perkėlus į žemesnes pareigas kitais pagrindais, jam nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad pareiginė alga naujose pareigose būtų artimiausia ne mažesnė nei iki

perkėlimo į žemesnes pareigas buvusi pareiginė alga, o jei ši pareiginė alga yra didesnė nei didžiausia naujose pareigose galima pareiginė alga – šeštoji tarnybos pakopa.

7. Tarnybos pakopa nustatoma Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

8. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybei tarnybos pakopos nenustatomos.

36 straipsnis. Pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas

1. Pareigūno tarnybinės veiklos rezultatus, kvalifikaciją ir tinkamumą einamoms ar kitoms pareigoms (toliau – pareigūno veikla) per eilinį arba neeilinį tarnybinės veiklos vertinimą (toliau – veiklos vertinimas) įvertina tiesioginis vadovas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgaliotas pareigūnas vertina tiesiogiai Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pavaldžius pareigūnus. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybės tarnybinės veiklos vertinimas nėra atliekamas.

2. Pareigūno tarnybinė veikla vertinama, jeigu pareigūnas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje.

3. Pareigūno tarnybinė veikla vertinama kasmet.

4. Pareigūno tarnybinė veikla gali būti įvertinama labai gerai, gerai arba nepatenkinamai.

5. Jeigu pareigūno veiklą tiesioginis vadovas įvertina labai gerai arba nepatenkinamai arba jei pareigūno veikla gerai įvertinama tris kartus iš eilės, pareigūno veiklą vertina Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sudaryta tarnybinės veiklos vertinimo komisija (toliau – Veiklos vertinimo komisija). Veiklos vertinimo komisija pareigūno veiklą taip pat vertina tais atvejais, kai pareigūnas nesutinka su tiesioginio vadovo ar kito įgalioto pareigūno vertinimu.

6. Veiklos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno veiklą labai gerai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui siūlo:

1) nustatyti pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą;

2) perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas;

3) palikti pareigūnui tą pačią tarnybos pakopą, jei nėra galimybės nustatyti aukštesnę tarnybos pakopą ar pasiūlyti aukštesnių pareigų;

4) skatinti pareigūną šio įstatymo 63 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyta tvarka.

7. Pareigūno tiesioginis vadovas ar Veiklos vertinimo komisija, įvertinę pareigūno veiklą gerai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui siūlymų neteikia ir pareigūno iki vertinimo turėta teisinė padėtis nesikeičia. Kai pareigūno tarnybinė veikla įvertinama gerai tris kartus iš eilės, Veiklos vertinimo komisija gali siūlyti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui nustatyti gerai įvertintam pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą.

8. Veiklos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno veiklą nepatenkinamai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui siūlo:

1) kelti pareigūno kvalifikaciją;

2) nustatyti pareigūnui nuosekliai žemesnę tarnybos pakopą;

3) perkelti pareigūną į žemesnes pareigas;

4) atleisti pareigūną iš pareigų.

9. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti atliekamas neeilinis pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas kai yra:

1) abejonių dėl pareigūno gebėjimų atlikti pareigybes aprašyme nustatytas funkcijas;

2) pareigūno tiesioginio vadovo rašytinis motyvuotas siūlymas perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas arba nustatyti pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą.

10. Veiklos vertinimo komisija sudaroma 2 metams iš ne mažiau kaip 5 Vadovybės apsaugos tarnybos darbuotojų. Jeigu Vadovybės apsaugos tarnyboje yra įsteigta profesinė sąjunga ir vertinamas pareigūnas yra šios profesinės sąjungos narys, Veiklos vertinimo komisijoje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti šios profesinės sąjungos atstovas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus motyvuotu sprendimu arba Veiklos vertinimo komisijos nario motyvuotu prašymu Veiklos vertinimo komisijos sudėtis gali būti keičiama nepraėjus 2 metams nuo jos sudarymo dienos. Pareigūnų veiklos vertinimo kriterijus ir tvarką, Veiklos vertinimo komisijos veiklos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

11. Pareigūnas sprendimą, priimtą pagal Veiklos vertinimo komisijos pasiūlymą, per vieną mėnesį nuo supažindinimo su šiuo sprendimu dienos, gali skųsti teismui teisės aktų nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

1. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas organizuojamas ir vykdomas Vadovybės apsaugos tarnyboje, Lietuvos ir užsienio valstybių mokslo ir studijų institucijose, švietimo ir kitose įstaigose.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius tvirtina pareigūnų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo programas, nustato atrankos ir siuntimo mokytis ir tobulinti kvalifikaciją tvarką bei tvirtina pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo planus.

3. Pareigūnams, nusiųstiems mokytis ar tobulinti kvalifikacijos, visą mokymosi ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpį garantuojamos einamos pareigos ir darbo užmokestis, taikomos šiame įstatyme nustatytos socialinės garantijos.

4. Vadovybės apsaugos tarnyba Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytais atvejais ir tvarka su pareigūnu gali sudaryti sutartį dėl apmokėjimo už jo mokslą, mokymą ar kvalifikacijos tobulinimą.

5. Pareigūnas, nutraukęs tarnybos sutartį prieš įsipareigotą tarnauti terminą, arba atleidžiamas iš tarnybos šio įstatymo 59 straipsnio 1-6 ir 8-12 punktuose nustatytais pagrindais, privalo atlyginti su jo mokymu ar kvalifikacijos tobulinimu susijusias 2 paskutinių tarnybos metų išlaidas, jeigu jos nebuvo atlygintos pagal šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sutartis. Išlaidos neatlyginamos, jeigu pareigūnas negali tęsti tarnybos dėl ligos ar netekto darbingumo arba dėl svarbių ir nuo pareigūno valios nepriklausančių ir nepašalinamų priežasčių.

38 straipsnis. Pareigūnų perkėlimas į kitas pareigas

1. Pareigūnas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti perkeltas į aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes pareigas.

2. Pareigūnas į aukštesnes pareigas gali būti perkeltas esant tarnybiniam būtinumui – ne ilgiau kaip 3 mėnesiams, Veiklos vertinimo komisijai įvertinus pareigūną labai gerai arba atrankos būdu.

3. Pareigūnas į lygiavertes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) savo prašymu ar sutikimu;
- 2) esant tarnybiniam būtinumui Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu be pareigūno sutikimo ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
- 3) dėl tarnybos organizavimo pakeitimų panaikinus pareigūno pareigybę;
- 4) kai dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, jei pareigūnas su tuo sutinka;
- 5) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų vykdymu;

6) kai į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas ankščiau jas ėjęs pareigūnas.

4. Pareigūnas į žemesnes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) savo prašymu ar sutikimu;
- 2) dėl tarnybos organizavimo pakeitimų panaikinus pareigūno pareigybę ir nesant galimybių perkelti į lygiavertes pareigas, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;
- 3) kai dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, jei pareigūnas su tuo sutinka;
- 4) paskyrus tarnybinių nuobaudą – perkėlimą į žemesnes pareigas;
- 5) Veiklos vertinimo komisijai įvertinus pareigūną nepatenkinamai;
- 6) pasibaigus kadencijai arba paskyrimo į pareigas laikotarpiui, jeigu pareigūnas su tuo sutinka;

7) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų vykdymu – jei nėra galimybių perkelti į lygiavertes pareigas ir pareigūnas su tuo sutinka;

8) kai į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas ankščiau jas ėjęs pareigūnas – jei nėra galimybės perkelti į lygiavertes pareigas ir pareigūnas su tuo sutinka.

5. Pareigūnas jo rašytiniu sutikimu gali būti deleguojamas į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančių teisės aktų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

6. Pareigūnas į kitas pareigas taip pat gali būti perkeliamas kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

39 straipsnis. Laikinas pavedimas vykdyti kitas pareigas tarnybinio būtinumo atvejais ir laikinas perkėlimas į kitas pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje

1. Esant tarnybiniam būtinumui, Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius pareigūnams, neperkeldamas jų į kitas pareigas, be jų sutikimo gali laikinai pavesti vykdyti kitas jų kvalifikaciją, fizinį pasirengimą ir sveikatos būklę atitinkančias aukštesnes, lygiavertes arba žemesnes pareigūno pareigas. Šiuo laikotarpiu pareigūnas nevykdo pareigų, kurias jis atliko iki laikino pavedimo vykdyti kitas pareigas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas laikinas pavedimas pareigūnui negali trukti ilgiau kaip vienus metus nepertraukiamai.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka pavedus pareigūnui vykdyti aukštesnes pareigas, jam mokamas darbo užmokestis, apskaičiuojamas pagal pareigoms, kurias pavesta laikinai vykdyti, nustatytą pareiginę algą ir pareigūnui iki pavedimo laikinai vykdyti kitas pareigas nustatytą pareigybės pakopą. Pavedus vykdyti žemesnes ar lygiavertes pareigas, mokamas darbo užmokestis, gautas iki laikino pavedimo.

4. Pareigūnas jo sutikimu gali būti perkeltas į kitas aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes laikinai negalinčio eiti pareigų pareigūno pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje iki grįš negalintis eiti pareigų pareigūnas.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka perkeltam į aukštesnes pareigas pareigūnui mokamas darbo užmokestis, apskaičiuojamas pagal pareigoms, į kurias jis perkeltas, nustatytą pareiginę algą ir pirmąją pakopą. Perkeltam į žemesnes ar lygiavertes pareigas, mokamas darbo užmokestis, gautas iki laikino perkėlimo.

6. Pareigūnas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka gali būti perkeliamas į kitas pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

40 straipsnis. Tarnybos trukmė

1. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovybė, struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai gali tarnauti kol jiems sukaks 65 metai.

2. Kiti Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnai gali tarnauti kol jiems sukaks 60 metų.

TREČIASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ DARBO LAIKAS

41 straipsnis. Pareigūnų darbo laikas

1. Paros ir savaitės darbo laiko trukmė neribojama ir priklauso nuo tarnybos poreikių. Pareigūnams taikoma suminė darbo laiko apskaita.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgalioti asmenys šio įstatymo 42 straipsnyje nurodytais atvejais gali pavesti pareigūnui dirbti ne pagal darbo grafiką.

3. Pareigūnų darbo laiko norma yra vidutiniškai 40 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį) skaičiuojant per visą apskaitinį laikotarpį.

4. Nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) laikas, kai pamaina ne trumpesnė kaip 24 valandos, privalo būti ne trumpesnis kaip 24 valandos, išskyrus šio įstatymo 42

straipsnio 1 dalyje nustatytus atvejus. Suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmė negali būti ilgesnė negu 12 mėnesių. Šioje dalyje nurodytą suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmę tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

5. Į darbo laiką įskaičiuojamas laikas, skirtas pareigūnams instrukuoti, apginkluoti ar pamainai perduoti (priimti).

6. Pareigūnų kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 valandų iš eilės, o per 7 paeiliui einančių dienų laikotarpį pareigūnams turi būti suteiktas ne mažiau kaip 35 valandų nepertraukiamojo poilsio laikas. Šio įstatymo 42 straipsnyje nustatytais atvejais, kai tarnybinė užduotis nebūtų įvykdyta dėl suteikto poilsio, gali būti nukrypta nuo šioje dalyje nustatyto poilsio režimo reikalavimų, tačiau privaloma atsiradus galimybei iš karto suteikti pareigūnams ne trumpesnę negu šioje dalyje nurodytą nepertraukiamąjį poilsio laiką, o jeigu dėl objektyvių priežasčių tokios trukmės poilsio laiko suteikti neįmanoma, privaloma suteikti poilsį, užtikrinantį jo sveikatos ir darbingumo atgavimą.

7. Pertraukų trukmę, jų pradžią, pabaigą ir kitas sąlygas nustato darbo dienos (pamainų) grafikai. Darbo grafikai gali būti keičiami ne vėliau kaip prieš 3 (tris) kalendorines dienas iki šių grafikų ar jų pakeitimų įsigaliojimo, o tarnybinio būtinumo atvejais ir darbuotojui sutikus – prieš 1 (vieną) kalendorinę dieną iki šių grafikų ar jų pakeitimų įsigaliojimo.

8. Pareigūnų darbo laiko apskaitos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

42 straipsnis. Pareigūnų privalomas darbas ne pagal darbo grafiką

1. Pareigūnai privalo vykdyti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar jo įgaliotų asmenų įsakymą ar nurodymą dirbti darbą ne pagal darbo grafiką:

1) įvykdant tarnybinę užduotį, kurios vykdymas dėl jos ypatumų negali būti sustabdytas ar nutrauktas;

2) ruošiantis ginkluotai krašto gynybai;

3) užtikrinant Lietuvos Respublikos oficialių svečių saugumą;

4) nepaprastosios padėties, karo padėties, ekstremaliųjų situacijų ir kitais įstatymuose nustatytais atvejais;

5) kitais neatidėliotinais atvejais, kai būtina užtikrinti Vadovybės apsaugos tarnybai įstatymuose nustatytą tikslų ir funkcijų įgyvendinimą.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgalioti asmenys šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais gali pavesti pareigūnams dirbti poilsio ir švenčių dienomis.

3. Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ir krūtimi maitinančioms pareigūnėms, pareigūnams, auginantiems vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnams, vieniems auginantiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, ir neįgalųjį slaugantiems pareigūnams galima pavesti dirbti ne pagal darbo grafiką tik jų rašytiniu sutikimu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS IR SOCIALINĖS GARANTIJOS

43 straipsnis. Pareigūnų darbo užmokestis

1. Pareigūno darbo užmokestį sudaro:

1) pareiginė alga;

2) priedas už tarnybinį rangą;

3) priedas už ištarnautus Lietuvos valstybei metus;

4) apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą;

5) priemokos.

2. Pareigūnui už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Vadovybės apsaugos tarnybos tikslais ir funkcijomis

susijusi veikla, iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų pagal paramos teikimo projektų sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius gali būti mokamos vienkartinės ar periodinės išmokos. Už laiką, kurį pareigūnas dalyvauja minėtuose paramos teikimo projektuose ir už kurį gauna išmokas iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų, skirtų minėtiems paramos teikimo projektams įgyvendinti, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis pareigūnui nemokamas.

44 straipsnis. Pareiginė alga

1. Pareigūno pareiginė alga nustatoma pagal šio įstatymo priede pareigūno pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą.

2. Pareigūno darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas darbo užmokesčio ir pareiginės algos bazinis dydis (toliau – bazinis dydis), kuris tvirtinamas teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą, nustatytą šio įstatymo priede, dauginant iš bazinio dydžio. Pareiginė alga apvalinama vadovaujantis bendromis skaičių apvalinimo taisyklėmis taip, kad paskutinis skaitmuo būtų 0 arba 5.

4. Pareigūnų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš to mėnesio nustatytų darbo valandų ar dienų skaičiaus, gautas darbo valandos ar darbo dienos atlygis padauginamas iš pareigūno dirbtų valandų ar dienų skaičiaus.

5. Kasmetinių atostogų laikotarpiu pareigūnams mokamas vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka.

45 straipsnis. Priedas už tarnybinį rangą

Pareigūnams priedai už tarnybinį rangą skaičiuojami nuo pareiginės algos:

- 1) devintojo, aštuntojo, septintojo ir šeštojo tarnybinio rango pareigūnui – 10 procentų dydžio;
- 2) penktojo tarnybinio rango pareigūnui – 15 procentų dydžio;
- 3) ketvirtojo ir trečiojo tarnybinio rango pareigūnui – 20 procentų dydžio;
- 4) antrojo tarnybinio rango pareigūnui – 25 procentų dydžio;
- 5) pirmojo tarnybinio rango pareigūnui – 30 procentų dydžio.

46 straipsnis. Tarnybos stažas

1. Pareigūno tarnybos stažas skaičiuojamas tarnybos pradžia laikant jo priėmimo į tarnybą datą ir į tarnybos stažą papildomai įskaitant (tarp jų ir laikotarpius, buvusius iki 1990 m. kovo 11 d.):

1) faktinį tarnybos vidaus reikalų, krašto apsaugos, valstybės saugumo, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjų departamente, jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse ir Lietuvos Respublikos muitinėje laiką nuo paskyrimo į pareigūno pareigas ar kario statuso įgijimo dienos;

2) darbo įstaigose ir organizacijose laiką, jeigu pareigūnas buvo nusiųstas dirbti į jas būdamas įtrauktas į Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ar Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos kadrų rezervą ar Specialiųjų tyrimų tarnybos personalo rezervą;

3) nuteisto pareigūno ar kario bausmės atlikimo laiką, jeigu vėliau jis išteisintas;

4) faktinį tarnybos kitų valstybių ginkluotosiose pajėgose, pasienio tarnyboje, vidaus reikalų ir kitose tarnybose (išskyrus tarnybą naikintojų būriuose ir batalionuose) laiką – Vyriausybės nustatyta tvarka;

5) darbo policijoje (milicijoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyboje, vidaus tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros sistemose, Kalėjų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse laiką Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau tos pareigos priskirtos pareigūno pareigoms;

6) darbo laiką, dirbtą profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinio vadovu, operatyviniu budėtoju, profilaktikos instruktoriumi, sargybos viršininku, skyrininku, ugniagesiu (gaisrininku), vairuotoju, dispečeriu, dujų ir dūmų apsaugos tarnybos meistru (priešdūminės ir priešdujinės tarnybos meistru) Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šis darbuotojas buvo paskirtas statutiniu priešgaisrinės apsaugos pareigūnu;

7) vieną tarnybos ar darbo dieną Lietuvos Respublikos krašto apsaugos departamento struktūriniuose padaliniuose nuo 1990 m. balandžio 25 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d., Valstybės saugumo departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sistemoje nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyboje bei Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje nuo 1990 m. balandžio 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. – kaip tris tarnybos dienas;

8) pareigūnui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, ir asmeniui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje iki 1991 m. gruodžio 31 d., taip pat Valstybės saugumo departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. gruodžio 2 d. ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnyboje nuo 1991 m. gruodžio 2 d. iki 1991 m. gruodžio 31 d., – 80 procentų iki šio laiko turėto darbo stažo;

9) mokymosi statutinėse profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose, specialiosiose vidurinėse, aukštesniosiose Lietuvos Respublikos policijos (vidaus reikalų), saugumo ir karo mokyklose laiką. Mokymosi tokiose pat kitų valstybių mokyklose laikas gali būti įskaitytas į Vadovybės apsaugos tarnybos stažą Vyriausybės nustatyta tvarka. Į Vadovybės apsaugos tarnybos stažą taip pat įskaitoma pusė mokymosi kitose aukštosiose mokyklose laiko, jeigu jas baigęs asmenys per 3 mėnesius raštu pareiškė valią būti priimtiems į Vadovybės apsaugos tarnybą, pailginant šį 3 mėnesių laikotarpį ligos, nėštumo ir gimdymo bei tėvystės atostogų, taip pat būtinosios tarnybos kariuomenėje ar dalyvavimo kariniuose mokymuose trukmę;

10) pareigūno laikinojo nedarbingumo laiką, kasmetinių, papildomų, nėštumo ir gimdymo, tėvystės, vaiko priežiūros, mokymosi, persikėlimo ir nemokamų atostogų laiką, priverstinės pravaikštos dėl neteisėto atleidimo iš pareigų laiką, taip pat buvimo Vidaus reikalų ministerijos personalo žinioje laiką;

11) vieną tarnybos dieną tarptautinių organizacijų misijose Vyriausybės siuntimu taikos įvedimo misijose – kaip 3 dienas, taikos palaikymo misijose ir patarėjų bei stebėtojų misijose – kaip 2 dienas.

2. Priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą dydis yra 1 procentas pareiginės algos už kiekvienus metus, įskaičiuojamus į pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytą tarnybos stažą, į jį papildomai įskaitant Valstybės tarnybos įstatyme nustatytą valstybės tarnautojo tarnybos stažą. Priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

47 straipsnis. Apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą

1. Viršvalandinis darbas – laikas, kai pareigūnas faktiškai dirba viršydamas apskaitinio laikotarpio bendrą darbo laiko normą.

2. Už darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

3. Už darbą švenčių dieną (bei švenčių naktį) mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

4. Už darbą naktį mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio užmokestis.

5. Už viršvalandinį darbą mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio užmokestis.

6. Pareigūno prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas ar viršvalandinio darbo laikas, padauginus iš šio straipsnio 2–5 dalyse nustatyto atitinkamo darbo užmokesčio dydžio, gali būti pridedami prie kasmetinių atostogų laiko.

7. Apmokant pareigūnui už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinių darbą, taikomas darbo užmokestis, kurį sudaro pareigūno pareiginė alga, priedas už rangą ir priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą.

48 straipsnis. Priemokos ir kitos su tarnybos santykiais susijusios išmokos

1. Pareigūnams mokamos šios priemokos:

- 1) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą;
- 2) už darbą, kai raštu laikinai pavedama atlikti ir kito pareigūno funkcijas;
- 3) už tarnybinių gyvūnų priežiūrą ir parengimą.

2. Priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, dydį, kuris negali būti mažesnis kaip 5 procentai ir didesnis kaip 50 procentų pareiginės algos, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Priemokos už darbą, kai raštu laikinai pavedama atlikti ir kito pareigūno funkcijas, dydį, kuris negali būti mažesnis kaip 5 procentai ir didesnis kaip 50 procentų pareiginės algos, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos priemokos negali viršyti 50 procentų pareiginės algos.

5. Priemokos už tarnybinių gyvūnų priežiūrą ir parengimą dydį, kuris negali viršyti 20 procentų pareiginės algos, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

6. Pareigūnams, tapusiems laikinai nedarbingais dėl tarnybinių pareigų vykdymo arba kai laikinasis nedarbingumas susijęs su tarnybinių pareigų vykdymu (kai asmuo tampa laikinai nedarbingas ne dėl nelaimingo atsitikimo tarnyboje ar pakeliui į ją (iš jos)), iš Vadovybės apsaugos tarnybai skirtų valstybės biudžeto lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamas vidutinio jų darbo užmokesčio ir gautos ligos pašalpos skirtumas. Nelaimingų atsitikimų tarnyboje, nelaimingų atsitikimų pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos tyrimo ir apskaitos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

49 straipsnis. Pareigūnų atostogos

1. Pareigūnams kasmetinių atostogų trukmė nustatoma atsižvelgiant į pareigūno tarnybos stažą. Nustatoma tokia kasmetinių atostogų trukmė pareigūnams, išstarnavusiems:

- 1) iki 5 metų – 22 darbo dienos;
- 2) nuo 5 iki 10 metų – 25 darbo dienos;
- 2) nuo 10 iki 15 metų – 29 darbo dienos;
- 3) nuo 15 iki 20 metų – 33 darbo dienos;
- 4) daugiau kaip 20 metų – 37 darbo dienos.

2. Pareigūnui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, suteikiamos papildomos 5 darbo dienų kasmetinės atostogos.

3. Pareigūnams kasmetinės atostogos gali būti suteikiamos iš karto visos arba dalimis, tačiau viena nepertraukiama atostogų dalis negali būti trumpesnė kaip 10 darbo dienų.

4. Pareigūnui nepanaudota kasmetinių atostogų dalis už praėjusius tarnybos metus suteikiama iki einamųjų tarnybos metų pabaigos.

5. Pareigūnui, kuriam dėl ligos, nelaimingo atsitikimo ar slaugos kasmetinių atostogų metu yra išduotas laikinojo nedarbingumo pažymėjimas, kasmetinės atostogos pratęsimas tiek, kiek truko laikinasis nedarbingumas, o kai nėra galimybės kasmetines atostogas pratęsti, jos nukeliamos.

6. Esant tarnybiniam būtinumui, pareigūnas gali būti atšaukiamas iš kasmetinių atostogų. Tokiam atšaukimui pareigūno sutikimas nebūtinas. Atšauktas iš kasmetinių atostogų pareigūnas likusias nepanaudotas atostogas gali panaudoti kitu pasirinktu laiku.

7. Pareigūnams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos:

- 1) nėštumo ir gimdymo;
- 2) tėvystės;
- 3) vaikui prižiūrėti;

- 4) mokymosi;
- 5) papildomos mokamos;
- 6) nemokamos.

8. Nėštumo ir gimdymo, tėvystės, mokymosi atostogos pareigūnams suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

9. Atostogos vaikui prižiūrėti pareigūnams suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka, tačiau ne ilgiau negu sulauks šio įstatymo 40 straipsnyje nustatyto amžiaus. Nesibaigus atostogoms pareigūnas gali grįžti į tarnybą, ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų įspėjęs apie tai Vadovybės apsaugos tarnybos direktorių.

10. Paskatinimo tvarka arba dėl svarbių aplinkybių pareigūnams gali būti suteikiama papildomų mokamų atostogų. Kiekvienu iš šių atvejų Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius per kalendorinius metus gali suteikti ne daugiau kaip po 10 kalendorinių dienų papildomų mokamų atostogų. Už šį laikotarpį pareigūnui mokamas jo vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka. Papildomos mokamos atostogos dėl svarbių aplinkybių pareigūnams suteikiamos Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka ir turi būti panaudotos per 12 mėnesių nuo jų suteikimo datos, išskyrus atvejus, kai pareigūnas suteiktų atostogų per šį laikotarpį negali panaudoti dėl tarnybos užsienyje arba dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių. Pareigūnas per šioje dalyje nustatytą laiką nepanaudotas paskatinimo tvarka suteiktas atostogas praranda.

11. Pareigūnui gali būti suteikiamos nemokamos iki 3 mėnesių per metus atostogos dėl ypatingų asmeninių ar šeiminių aplinkybių.

12. Kasmetinių, tikslinių atostogų laikotarpiai yra įskaitomi į pareigūno tarnybos stažą.

13. Atleidžiant pareigūną iš tarnybos jam gali būti suteikiamos nepanaudotos kasmetinės atostogos arba už nepanaudotas kasmetines atostogas jam išmokama piniginė kompensacija. Jeigu pareigūnui kasmetinės atostogos nebuvo suteiktos daugiau kaip už vienus darbo metus, kompensacija išmokama už visas nepanaudotas kasmetines atostogas, bet ne daugiau kaip už trejų darbo metų nepanaudotas kasmetines atostogas.

50 straipsnis. Pareigūnų draudimas ir pensijos

1. Pareigūnai draudžiami visomis Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nurodytomis socialinio draudimo rūšimis. Draudimo tvarką ir sąlygas nustato atskiras socialinio draudimo rūšis reglamentuojantys teisės aktai.

2. Pareigūnai įgyja teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją šios pensijos skyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

51 straipsnis. Pareigūnų papildoma sveikatos priežiūra

1. Pareigūnams užtikrinama papildoma valstybės biudžeto lėšomis finansuojama sveikatos priežiūra, apimanti specializuotąją medicininę ekspertizę, prevencinę medicinos pagalbą, medicininę rehabilitaciją, sveikatos grąžinamąjį ir antirecidyvinį gydymą, prevencinę medicininę ir psichologinę rehabilitaciją, psichologinės paramos, sveikatos ugdymo ir stiprinimo priemonių taikymą, taip pat neapmokamą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto asmens sveikatos priežiūrą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, papildomai remiamą iš valstybės biudžeto lėšų. Pareigūnams užtikrinamos tokios pačios apimtys, kaip ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, papildomos sveikatos priežiūros paslaugos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pareigūnų sveikatos priežiūra asmens sveikatos priežiūros įstaigose yra organizuojama Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ar jo įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, naudojantis pareigūnų tarnybos ir (arba) gyvenamųjų vietovių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis.

3. Į pareigūnams teikiamas iš valstybės biudžeto finansuojamas sveikatos priežiūros paslaugas asmens sveikatos priežiūros įstaigose turi teisę ir buvę pareigūnai – pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjai.

4. Pareigūnų specializuotosios medicininės ekspertizės tvarką nustato Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos

ministru, o privalomų profilaktinių sveikatos patikrinimų tvarką nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministru.

52 straipsnis. Pareigūnams garantuojama teisinė pagalba

Pareigūnui, kuris vykdė tarnybines pareigas bei viršijo tarnybinės rizikos ribas ir dėl to padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą (nusižengimą) ir dėl to tapo įtariamuoju (specialiuoju liudytoju), kaltinamuoju arba nukentėjusiam vykdant tarnybines funkcijas ar dėl tarnybos, iš Vadovybės apsaugos tarnybai skirtų lėšų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis. Kompensaciją skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

53 straipsnis. Išeitinė išmoka atleidžiamiems iš tarnybos pareigūnams

1. Pareigūnui, atleidžiamam iš tarnybos šio įstatymo 59 straipsnio 13, 14, 15 ir 17 punktuose nustatytais pagrindais, išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, kuri pradedama mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo pareigūno atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Išeitinės išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo grąžinamas į Vadovybės apsaugos tarnybą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio išmoka pareigūnams, turintiems daugiau kaip 5 metus nepertraukiamo pareigūno tarnybos stažo, didinama pusantro karto, daugiau kaip 10 metų – du kartus, daugiau kaip 20 metų – tris kartus.

54 straipsnis. Kompensacijos pareigūno žūties (mirties) ar sveikatos sutrikdymo atveju

1. Pareigūnui žuvus (mirus) dėl tarnybos, jo šeimai – sutuoktiniui ar sugyventiniui (partneriui), vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi nustatyta tvarka Švietimo ir mokslo institucijų registre įregistruotose bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, neakivaizdiniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ar pavienio mokymosi forma savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ar studijuoja nustatyta tvarka Švietimo ir mokslo institucijų registre įregistruotoje aukštojoje mokykloje pagal nuolatinę ar išėstinę studijų formą, kol jiems sukaks 24 metai, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (tėviui) ar motinai (motei) – ir nedarbingiems asmenims, kurie buvo žuvusiojo (mirusiojo) išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, per vienus metus nuo pareigūno mirties lygiomis dalimis išmokama 93,1 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė kompensacija, sumažinta priklausiančios išmokėti Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos vienkartinės socialinio draudimo išmokos apdraustajam mirus dydžiu. Pareigūnas, žuvęs (miręs) dėl tarnybos, laidojamas valstybės lėšomis arba jo artimiesiems giminei išmokama 40 bazinių socialinių išmokų dydžio pinigine kompensacija laidotuvių išlaidoms padengti. Pareigūno, kuris žuvo užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas ar profesinio mokymo metu, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka valstybė. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Pareigūną pripažinus nežinia kur esančiu ar paskelbus žuvusiu, laikoma, kad jis yra pripažintas nežinia kur esančiu ar paskelbtas žuvusiu dėl tarnybos, jeigu neįrodyta kitaip, ir jo šeimai bei nedarbingiems asmenims, kurie buvo jo išlaikomi arba nurodytą dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, nuo pareigūno pripažinimo nežinia kur esančiu ar jo paskelbimo žuvusiu dienos kas mėnesį lygiomis dalimis mokama jo vidutinio darbo užmokesčio pašalpa, neviršijant 93,1 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio sumos.

3. Pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba jo sveikata buvo sutrikdyta vykdant tarnybines pareigas, jeigu tarnybinių pareigų vykdymas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susijęs su jo tarnybinių pareigų vykdymu, jeigu tarnybinių pareigų vykdymas buvo

susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų vykdymo ar pareigūno statuso, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama kompensacija, sumažinta priklausiančios išmokėti Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos ar netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokėtinos ne daugiau kaip 12 mėnesių, dydžiu, atsižvelgiant į netekto darbingumo lygį ir sveikatos sutrikdymo mastą. Nustatomos šios kompensacijos:

1) netekusiems 75–100 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 46,55 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

2) netekusiems 60–70 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 37,24 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

3) netekusiems 45–55 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo – 27,93 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

4) netekusiems iki 40 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo ir dėl to pripažintiems netinkamais tarnybai – 23,28 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

5) sunkaus sveikatos sutrikdymo atveju – 18,62 mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

6) apysunkio sveikatos sutrikdymo atveju – 13,97 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio;

7) lengvo sveikatos sutrikdymo atveju – nuo 0,78 iki 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

4. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka nustatoma, ar pareigūno mirtis, susižalojimas, sužalojimas arba sveikatos sutrikdymas yra susijęs su tarnyba, tarnybinių pareigų vykdymu ar pareigūno statusu, ar tarnybinių pareigų vykdymas yra susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, taip pat kompensacijos, mokėtinos lengvo sveikatos sutrikdymo atveju, dydis.

5. Pareigūno sveikatos sutrikdymo sunkumo laipsnį teisės aktų nustatyta tvarka nustato asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Centrinė medicinos ekspertizės komisija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamu pareigūnų sunkių, apysunkių ir lengvų sužeidimų, traumų ir kitų sveikatos sutrikdymų sąrašu.

6. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos kompensacijos nemokamos, jeigu:

1) pareigūnas žuvo, susižalojo darydamas tyčinį nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą arba pareigūnas buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta jam darant tyčinį nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą;

2) pareigūno mirties, sužalojimo, susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo priežastis buvo su tarnybinių pareigų vykdymu nesusijęs apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų;

3) pareigūnas nusižudė, kėsinosi nusižudyti ar tyčia susižalojo;

4) pareigūnas žuvo, susižalojo, buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta per eismo įvykį, jeigu šis pareigūnas vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės jos vairuoti arba perdavė ją vairuoti asmeniui, apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų arba neturinčiam teisės jos vairuoti;

5) pareigūno sveikata sutriko ar jis mirė dėl ligos ir tai nesusiję su tarnybinių pareigų vykdymu arba pareigūno mokymu;

6) pareigūno mirties ar susižalojimo priežastis buvo sąmoningas, su tarnybiniu būtinumu nesusijęs saugumo taisyklių pažeidimas.

7. Pareigūnui, kuriam buvo išmokėta kompensacija pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 arba 7 punktą ir kuriam vėliau dėl to paties sveikatos sutrikdymo nustatomas ir darbingumo lygis, papildomai išmokamas pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 arba 7 punktą išmokėtos kompensacijos ir šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 arba 4 punkte nurodytos kompensacijos, atsižvelgiant į nustatytą darbingumo lygį, skirtumas.

8. Deleguotam pareigūnui šiame straipsnyje nurodytos kompensacijos nemokamos, kai pagal teisės aktus, reglamentuojančius delegavimą į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas, yra apmokėtos jo sveikatos ir gyvybės draudimo išlaidos arba kompensaciją šio pareigūno žūties ar sveikatos sutrikdymo atveju (gyvybės draudimo išmoką ar išmoką dėl sveikatos sutrikdymo) turi išmokėti kita tarptautinė, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucija, kurioje buvo apdrausta pareigūno sveikata ir (ar) gyvybė.

55 straipsnis. Pareigūnų aprūpinimas tarnybine uniforma

1. Pareigūnai valstybės lėšomis aprūpinami tarnybine uniforma arba pareigūnams išmokama kompensacija pagal Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytas normas.

2. Pareigūnų tarnybinių uniformų ir skiriamųjų ženklų pavyzdžius tvirtina bei pareigūnų tarnybinės uniformos išdavimo, dėvėjimo ir grąžinimo tvarką, pareigūnų rikiuotės ir ceremonijų tvarkas nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

56 straipsnis. Pareigūnų siuntimas saugoti atstovybių

1. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta ir su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru suderinta tvarka pareigūnai jų rašytiniu sutikimu ne ilgesniam kaip dvejų metų laikotarpiui gali būti siunčiami saugoti atstovybių. Tokia pareigūno tarnyba užsienyje nelaikoma tarnybine komandiruote.

2. Pareigūnams, nusiųstiems saugoti atstovybių, visą jų tarnybos užsienyje laikotarpį mokama su tarnyba užsienyje susijusių išlaidų kompensacija, taip pat apmokamos įsikūrimo, kelionių, sveikatos draudimo ir gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidos. Šių išlaidų ir kompensacijos dydį bei mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Pareigūnams, nusiųstiems saugoti atstovybių, garantuojamos šiame įstatyme jiems numatytos teisės ir pareigos tiek, kiek to neriboja tarptautinė ar užsienio valstybės nacionalinė teisė.

57 straipsnis. Kitos pareigūnų garantijos

1. Pareigūnams yra garantuojama einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai pareigūnai yra išsiųsti į tarnybines komandiruotes, – darbo dienomis komandiruotėje bei komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

2) kai pareigūnai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

3) kai pareigūnai išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

4) kai pareigūnas atlieka privalomąją karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jam garantuojamos tik einamos pareigos;

5) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikaičių), sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), sugyventinio (partnerio), jeigu jis nurodytas pareigūno privačių interesų deklaracijoje, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

6) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

7) kai pareigūnai, gavę tiesioginio vadovo rašytinį (įskaitant gautą elektroninių ryšių priemonėmis) sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki 2 darbo dienų per mėnesį;

2. Pareigūnams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, sugyventinio (partnerio), jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas pareigūnas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės, turto netekimo, taip pat kitais ypatingais atvejais gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa. Pašalpą skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Mirusio, išskyrus žuvusį dėl tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje, pareigūno šeimos nariams išmokama vieno mėnesio jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio pašalpa.

4. Asmuo gali toliau tęsti tarnybą ir esant neigiamiems sveikatos patikrinimo rezultatams, jeigu dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pripažintų svarbių priežasčių to reikia tarnybos interesams užtikrinti.

5. Darbo kodekse nustatytos garantijos nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms bei darbuotojams, auginantiesiems vaikus, taikomos Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams tiek, kiek jų nenustato šis įstatymas.

PENKTASIS SKIRSNIS

PAREIGŪNŲ NUŠALINIMAS NUO PAREIGŲ IR ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS

58 straipsnis. Pareigūno nušalinimas nuo pareigų

1. Pareigūnas privalo būti nušalintas nuo pareigų šiais atvejais:

1) jeigu tarnyboje jis yra apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, – likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui vadovaujančio pareigūno sprendimu;

2) Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija – Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui;

3) kitų įstatymų nustatytų subjektų sprendimu – šių įstatymų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų, jeigu:

1) atliekamas tarnybinis patikrinimas dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo ir eidamas pareigas pareigūnas gali trukdyti atlikti tarnybinį patikrinimą ar daryti naujus pažeidimus;

2) jis įtariamasis padaręs nusikalstamą veiką ar administracinį nusižengimą, dėl kurio jam negalima leisti vykdyti pareigų.

3. Nušalintas nuo pareigų pareigūnas nuo nušalinimo momento grąžina tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones bei sprogmenis, patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones, kurias jis gavo eidamas pareigas.

4. Pareigūnui nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu darbo užmokestis nemokamas. Pareigūnas, nuo tarnybos nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas, per 10 darbo dienų jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo tarnybos, ir delspinigiai, apskaičiuoti Vyriausybės nustatyta tvarka. Delspinigiai nemokami, jeigu žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka. Delspinigių dydis kartą per metus indeksuojamas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į vartotojų kainų indeksą per praėjusius kalendorinius metus.

5. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų ne ilgiau kaip 3 mėnesius. Į šį terminą neįskaitomas pareigūno laikinojo nedarbingumo ir atostogų laikas.

6. Nušalinimo terminui pasibaigus, pareigūnas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

7. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų ir kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

59 straipsnis. Pareigūnų atleidimo iš tarnybos pagrindai

Pareigūnas iš tarnybos atleidžiamas ir sutartis su juo nutraukiama:

1) paties prašymu;

2) paaiškėjus, kad priimant į tarnybą buvo nuslėpti tam tikri duomenys (dokumentai) ar pateikti tikrovės neatitinkantys duomenys (dokumentai), pateiktos žinomos neteisingos žinios apie save, savo ryšius ir interesus, dėl kurių asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą;

3) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo pareigūnas nuteisiamas už padarytą tyčinę nusikalstamą veiką ar nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, arba jam paskiriama bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

4) buvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo (išskyrus šio straipsnio 3 punkte nurodytas veikas) ir teistumas nėra išnykęs ar panaikintas;

5) jam netekus Lietuvos Respublikos pilietybės;

6) jam sulaužius pareigūno priesaiką;

7) esant neigiamiems išbandymo rezultatams;

8) pažeidus šio įstatymo 30 straipsnyje nustatytus apribojimus;

9) savo poelgiu tarnybos ar ne tarnybos metu pažėminus pareigūno vardą;

10) teisės aktų nustatyta tvarka netekus specialiosios teisės, susijusios su jo pareigų vykdymu ir kai nėra galimybės perkelti jį į kitas jo kvalifikaciją atitinkančias pareigas;

11) Veiklos vertinimo komisijos siūlymu atleisti pareigūną iš tarnybos;

12) kai jam paskiriama tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;

13) paaiškęjus, kad jis negali vykdyti pareigų dėl sveikatos būklės esant asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvadai, ir nėra galimybės perkelti jį į kitas jo sveikatos būklę atitinkančias pareigas;

14) kai panaikinama pareigybė dėl Vadovybės apsaugos tarnybos likvidavimo, reorganizavimo ar dėl tarnybos organizavimo pakeitimų ir nėra laisvų jo kvalifikaciją atitinkančių pareigų arba jis atsisako būti perkeltas į kitas pareigas;

15) kai jis sulaukia šio įstatymo 40 straipsnyje nustatyto amžiaus;

16) šalių susitarimu;

17) pasibaigus šio įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje nurodytam skyrimo į pareigas laikotarpiui;

18) neatitinka Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytų fizinio pasirengimo, fizinės prievartos veiksmų atlikimo ar šaudymo reikalavimų ir kitų specialiųjų reikalavimų ir nėra galimybės perkelti jį į kitas jo kvalifikaciją atitinkančias pareigas;

19) kai jis nesutinka eiti jam pasiūlytų kitų pareigų, teismo sprendimu į jo einamas pareigas grąžinus anksčiau šias pareigas ėjusį pareigūną.

60 straipsnis. Pareigūnų atleidimo iš tarnybos tvarka ir sąlygos

1. Pareigūnai iš tarnybos atleidžiami ir tarnybos sutartis su jais nutraukiama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu, išskyrus pareigūnus, nurodytus šio įstatymo 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

2. Su atleidžiamu iš tarnybos pareigūnu turi būti visiškai atsiskaityta jo atleidimo dieną, išskyrus atvejus, kai pareigūnas nevykdo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų įsipareigojimų. Su delsiančiu grąžinti šio straipsnio 3 dalyje nurodytus daiktus pareigūnu turi būti atsiskaityta tik jam visiškai įvykdžius minėtus įsipareigojimus.

3. Atleidžiamas iš tarnybos pareigūnas ne vėliau kaip jo atleidimo dieną privalo grąžinti pareigūno tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones bei sprogmenis vadovui, turinčiam teisę skirti į pareigas, arba jo įgaliotam pareigūnui, taip pat perduoti jam patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones, kurias jis gavo tarnaudamas Vadovybės apsaugos tarnyboje.

4. Pareigūnas šio įstatymo 59 straipsnio 14 punkte nustatytu pagrindu iš tarnybos atleidžiamas ir tarnybos sutartis su juo nutraukiama, apie tai jį įspėjus ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius. Nėščiai moteriai (kai Vadovybės apsaugos tarnyba likviduojama), moteriai ar vyrui, vieniems auginantiesiems vaiką (vaikus) iki 14 metų, asmeniui, kuriam iki teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją liko ne daugiau kaip 5 metai, apie numatomą atleidimą iš tarnybos turi būti pranešama raštu prieš 4 mėnesius.

5. Negalima atleisti iš tarnybos nėščios moters, taip pat motinos arba tėvo, auginančių vaiką iki 3 metų, jeigu nėra jų kaltės (išskyrus atvejus, kai Vadovybės apsaugos tarnybos struktūrinis

padalinys likviduojamas ir nėra galimybės perkelti į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje).

6. Šio įstatymo 59 straipsnio numatytais pagrindais pareigūnas gali būti atleidžiamas iš tarnybos jo atostogų ar laikinojo nedarbingumo laikotarpiu.

7. Mirę, įstatymų nustatyta tvarka paskelbti mirusiais, pripažinti nežinia kur esančiais pareigūnai išbraukiami iš pareigūnų sąrašų Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

8. Ginčai, kilę dėl atleidimo iš tarnybos, sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

61 straipsnis. Pareigūno atleidimas iš tarnybos paties prašymu

1. Pareigūnas turi teisę nutraukti tarnybą savo noru, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pateikęs prašymą raštu ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų. Pareigūnas atleidžiamas ir tarnybos sutartis su juo nutraukiama prašyme nurodytą dieną.

2. Jeigu Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius sutinka, pareigūnas gali būti atleistas ir tarnybos sutartis su juo nutraukta anksčiau, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalyje.

3. Pareigūnas turi teisę atšaukti prašymą nutraukti tarnybą savo noru ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikimo dienos.

4. Pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo atliekamas tarnybinis patikrinimas, turi teisę nutraukti tarnybą, ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų pateikęs prašymą Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui, į šį terminą neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo darbe dėl ligos arba atostogavo.

62 straipsnis. Pareigūno atleidimas iš tarnybos šalių susitarimu

Pareigūną atleidžiant iš tarnybos šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas, kuriame aptariamos atleidimo iš tarnybos laiko, nepanaudotų kasmetinių atostogų suteikimo ar kompensavimo, išeitinės išmokos (jos dydis negali viršyti šio įstatymo 53 straipsnyje nustatyto dydžio) mokėjimo, mokymo, kvalifikacijos tobulinimo išlaidų atlyginimo ir kitos sąlygos.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

63 straipsnis. Pareigūnų skatinimas ir apdovanojimais

1. Už pavyzdingą tarnybą pareigūnai gali būti skatinami ar apdovanojami:

1) padėka;

2) vardine dovana;

3) suteikiant papildomas mokamas atostogas šio įstatymo 49 straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka;

4) vienkartinė pinigine išmoka, neviršijančia pareigūno vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio sumos;

5) Vadovybės apsaugos tarnybos atminimo medaliu;

6) Vadovybės apsaugos tarnybos žinybiniu ženklu;

7) vardiniu ginklu.

2. Už ypatingus nuopelnus tarnyboje pareigūnai gali būti pristatomi valstybiniais apdovanojimams.

3. Pareigūnai skatinami ir apdovanojami Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

4. Pareigūnai, turintys galiojančių tarnybinių nuobaudų, neskatinami ir neapdovanojami.

64 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Už tarnybinius nusižengimus skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:

1) įspėjimas;

2) papeikimas;

- 3) griežtas papeikimas;
 - 4) nuosekliai žemesnė tarnybinė pakopa;
 - 5) perkėlimas į žemesnes pareigas, suteikiant pareigoms, į kurias perkeliama, priskirtą pakopą, atitinkančią jo turėtos pakopos eiliškumą;
 - 6) atleidimas iš tarnybos.
2. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos gali būti skiriama už:
- 1) šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigūnui taikomų apribojimų pažeidimą;
 - 2) elgesį, diskredituojantį valstybės tarnybą, žeminantį žmogaus orumą, ar kitus veiksmus, tiesiogiai pažeidžiančius žmonių konstitucines teises;
 - 3) valstybės, tarnybos ar komercinės paslapties atskleidimą;
 - 4) Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimą;
 - 5) korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, susijusią su tarnybinių pareigų vykdymu;
 - 6) nebuvimą tarnyboje be pateisinamos priežasties vieną ar daugiau darbo dienų;
 - 7) buvimą apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų tarnybos metu arba ne tarnybos metu viešoje vietoje, jei elgesys įžeidžia žmogaus orumą ir diskredituoja Vadovybės apsaugos tarnybos autoritetą;
 - 8) tarnybinių nusižengimų, jei prieš tai pareigūnui nors vieną kartą per pastaruosius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas ar griežtesnė nuobauda;
 - 9) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su pareigūno pareigomis ir jų vykdymu, nevykdymą.

65 straipsnis. Tarnybinių nusižengimų tyrimas ir nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinių nusižengimų tyrimo procedūra pradedama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, kai Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo gauna informaciją apie pareigūno galimai padarytą tarnybinių nusižengimų. Tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūra susideda iš pavedimo atlikti tarnybinių patikrinimą, tarnybinio patikrinimo atlikimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo.

2. Tarnybinių patikrinimą atlieka Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgalioti pareigūnai.

3. Tarnybinio patikrinimo metu turi būti visapusiškai, nuodugniai ir objektyviai ištirtas tarnybinis nusižengimas, nustatytos jo padarymo priežastys ir sąlygos, nustatyti kalti asmenys, juo turi būti užtikrinama, kad už tarnybinius nusižengimus atsakytų tik juos padarę asmenys. Esant galimybei, turi būti nustatytos drausmės stiprinimo ir tarnybinių nusižengimų prevencijos priemonės.

4. Tarnybinis patikrinimas negali būti vykdomas ilgiau kaip 3 mėnesius, neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo arba dėl atostogų.

5. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas turi nusikalstamos veikos požymių, tarnybinis patikrinimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama institucijai, kompetentingai tirti atitinkamas nusikalstamas veikas. Jeigu atsisakoma pradėti baudžiamąjį procesą ar asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, tarnybinis patikrinimas tęsiamas šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Tarnybinė nuobauda turi būti paskiriama ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo, buvimo komandiruotėje arba dėl atostogų, taip pat laiko, per kurį įstatymų nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos renkamojo organo nesutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareigūnui. Tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo diena laikoma Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus tarnybinio patikrinimo išvados patvirtinimo diena.

7. Pradėjus tarnybinio nusižengimo tyrimą, reikalaujama, kad pareigūnas raštu pateiktų paaiškinimą. Tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūra tęsiama ir pareigūnui atsisakius pateikti paaiškinimą.

8. Tarnybinė nuobauda skiriama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

9. Už vieną tarnybinį nusižengimą skiriama viena tarnybinė nuobauda.

10. Skirdamas tarnybinę nuobaudą, Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius atsižvelgia į:

- 1) padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį;
- 2) kaltės formą;
- 3) pažeidėjo asmenybę;
- 4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

11. Atsakomybę už tarnybinius nusižengimus lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) asmuo pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą;
- 2) asmuo nuoširdžiai gailisi;
- 3) asmuo užkirto kelią žalingiems tarnybinio nusižengimo padariniams, savo noru pašalino padarytą žalą;
- 4) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti nukentėjusiojo veiksmai;
- 5) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
- 6) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas pažeidžiant būtiną reikalingumą sąlygas;
- 7) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas peržengiant būtiną ginties ribą;
- 8) kitos lengvinančios aplinkybės, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pripažintos svarbiomis.

12. Atsakomybę už tarnybinius nusižengimus sunkinančios aplinkybės yra šios:

- 1) tarnybinis nusižengimas padarytas karo arba nepaprastosios padėties metu;
- 2) tarnybinis nusižengimas buvo tęsiamas, nepaisant reikalavimo jį nutraukti;
- 3) tarnybinis nusižengimas per metus padarytas pakartotinai;
- 4) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės asmenų;
- 5) tarnybinis nusižengimas padarytas apsvaigusio nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų asmens.

13. Pareigūnas neatsako už tarnybinius nusižengimus, padarytus veikiant būtiną ginties, būtiną reikalingumą sąlygomis, dėl pateisinamos tarnybinės rizikos ar tinkamai vykdant teisėtą sprendimą.

14. Pareigūnas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po nuobaudos už tarnybinį nusižengimą (išskyrus atleidimą iš tarnybos) skyrimo praėjo vieni metai.

15. Tarnybinė nuobauda gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 14 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu praėjus 6 mėnesiams nuo jos paskyrimo.

16. Duomenys apie pareigūnui paskirtą tarnybinę nuobaudą įrašomi į jo asmens bylą.

17. Tarnybinių nusižengimų tyrimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo ir panaikinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

18. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos paskyrimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

66 straipsnis. Pareigūnų materialinės atsakomybės sąlygos

1. Pareigūnas turi atlyginti savo neteisėta kalta veika Vadovybės apsaugos tarnybai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Atlyginama visa šio straipsnio 1 dalyje nurodyta žala, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Padarytą žalą pareigūnas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu pareigūnas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu išskaitomas iš pareigūno darbo užmokesčio. Ne teismine tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio pareigūno vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Ne teismine tvarka per mėnesį išskaitoma suma negali viršyti 20 procentų pareigūnui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį pareigūnui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaitymo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Pareigūnas, nesutinkantis su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu dėl Vadovybės apsaugos tarnybai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą.

7. Pareigūno atleidimas iš tarnybos neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

8. Pareigūno padarytą žalą atlyginusi Vadovybės apsaugos tarnyba turi regreso teisę reikalauti iš žalą padariusio pareigūno tokio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių. Jeigu pareigūnas žalą padarė tyčia, Vadovybės apsaugos tarnyba į padariusį žalą pareigūną turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo.

9. Pareigūnai netraukiami materialinė atsakomybėn, jeigu yra šio įstatymo 65 straipsnio 13 dalyje nustatytos sąlygos.

10. Tyrimų dėl materialinės žalos padarymo, žalos nustatymo ir atlyginimo už ją tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

VI SKYRIUS PROFESINIŲ SĄJUNGŲ VEIKLOS VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE YPATUMAI

67 straipsnis. Profesinių sąjungų veiklos ypatumai

1. Pareigūnai įstatymų ir šio įstatymo nustatyta tvarka gali steigti profesines sąjungas ar stoti į jas savo interesams ginti.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ir direktoriaus pavaduotojai negali būti Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančios profesinės sąjungos nariai.

3. Šio straipsnio nustatyta tvarka sudarytoje Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytos specialios su Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos ypatumais susijusios pareigūnų tarnybos santykius reglamentuojančios normos. Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinė sutartis yra darbdavio lygmens rašytinis susitarimas, kurį sudaro Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo ir pareigūnams atstovaujančios Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančios profesinės sąjungos ir kuriame nustatomos Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų tarnybos (darbo) ir kitos socialinės bei ekonominės sąlygos. Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinėje sutartyje negali būti nustatyta papildomų sąlygų, susijusių su papildomomis valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų lėšomis.

4. Profesinių sąjungų veikla Vadovybės apsaugos tarnyboje įstatymų nustatyta tvarka gali būti sustabdyta ar nutraukta, jeigu ji prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams ar trukdo įgyvendinti Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijas.

5. Pareigūnams profesinių sąjungų nariams negali būti taikomos tarnybinės nuobaudos dėl jų narystės profesinėse sąjungose, dėl atstovavimo Vadovybės apsaugos tarnybos profesinių sąjungų nariams ar dėl veiklos profesinėse sąjungose. Skiriant tarnybines nuobaudas pareigūnams profesinių sąjungų nariams, išskyrus tarnybinių nuobaudą – atleidimą iš Vadovybės apsaugos tarnybos, taip pat reikalingas išankstinis profesinės sąjungos renkamojo organo sutikimas.

6. Profesinių sąjungų nariai, atleisti iš Vadovybės apsaugos tarnybos jų pačių prašymu dėl išrinkimo į renkamasias pareigas profesinių sąjungų organizacijose, pasibaigus įgaliojimams einant renkamasias pareigas, jų prašymu grąžinami į iki išrinkimo eitas pareigas, o kai jų nėra, – į kitas lygiavertes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, o kai ir šių pareigų nėra, – šio asmens rašytiniu sutikimu į žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje. Šie asmenys grąžinami į Vadovybės apsaugos tarnybą Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

7. Pareigūnai, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, turi teisę dalyvauti sprendžiant pareigūnų profesinius, ekonominius ir socialinius klausimus, taip pat profesinių sąjungų

organizacinėje veikloje. Tam skiriama iki 120 valandų tarnybos laiko per metus ir už šį laiką mokamas darbo užmokestis.

68 straipsnis. Draudimai, taikomi Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančioms profesinėms sąjungoms

Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančioms profesinėms sąjungoms draudžiama:

- 1) organizuoti streikus ir juose dalyvauti;
- 2) organizuoti piketus ar mitingus, kurie tiesiogiai trukdytų Vadovybės apsaugos tarnybos veiklai ar atlikti pareigūno tarnybines pareigas, taip pat juose dalyvauti.

VII SKYRIUS

ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ IR PRIEVARTOS NAUDOJIMAS

69 straipsnis. Prievartos naudojimo sąlygos

1. Pareigūnas turi teisę panaudoti prievartą tik tarnybinio būtinumo atvejais ir tik tiek, kiek to reikia tarnybinėms pareigoms įvykdyti. Pareigūnas naudoti prievartą privalo adekvačiai esamoms aplinkybėms ir proporcingai esamam pavojui, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją, teisės pažeidimo pobūdį, intensyvumą ir individualias pažeidėjo savybes. Fizinė prievarta naudojama tik tada, kai psichinė prievarta buvo neveiksminga arba kai bet koks delsimas kelia pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai.

2. Psichinę prievartą pareigūnas turi teisę panaudoti šio straipsnio 3, 4 dalyse arba šio įstatymo 70 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

3. Fizinę prievartą pareigūnas turi teisę panaudoti šiais atvejais:

1) saugodamasis ar siekdamas apsaugoti kitus asmenis nuo gresiančio pavojaus gyvybei ar sveikatai;

2) kai asmenys vengia vykdyti pareigūnų reikalavimus ar nurodymus (siekdamas priversti asmenis paklusti), taip pat sulaikydamas asmenis (jeigu jie priešinasi);

3) atremdamas kėsiningą į šaunamąjį ginklą, sprogmenis, specialiąsias priemones, ryšio priemones ir siekdamas šiuos objektus susigrąžinti;

4) atremdamas statinių (įskaitant patalpas), transporto priemonių ar kito turto, teritorijų užpuolimus arba šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;

5) patekdamas į teritorijas, patalpas ar transporto priemones, kai turimais duomenimis jose gali būti laikomi įkaitai arba slėptis asmenys, galimai padarę administracinius nusižengimus ar nusikalstamas veikas;

6) stabdydamas transporto priemonę, laivą ar orlaivį (tarnybinio būtinumo atvejais);

7) užkirsdamas kelią administraciniams nusižengimams ar nusikalstamoms veikoms.

4. Pareigūnas turi teisę naudoti antrankius ir surišimo priemones:

1) prieš agresyvius ar linkusius žaloti asmenis;

2) pristatydamas į policijos įstaigą, kitą instituciją ar įstaigą administracinius nusižengimus ar nusikalstamas veikas padariusius (galimai padariusius) asmenis, atlikdamas šių asmenų apžiūrą.

5. Pareigūnas turi teisę transporto priemone stabdyti kitą transporto priemonę šią blokuodamas. Kai stabdoma transporto priemonė ar joje esantys asmenys savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai, pareigūnas turi teisę kita transporto priemone ar tam skirta specialiąja priemone taranuoti stabdomą transporto priemonę. Jei pareigūnas, vairuojantis transporto priemonę, blokuoja arba taranuoja kitą transporto priemonę ir dėl to kyla pavojus asmenų gyvybei ar sveikatai, po šių veiksmų nedelsdamas turi imtis priemonių šių veiksmų padariniams pašalinti.

6. Pareigūnas turi teisę kaip specialiąją priemonę panaudoti šaunamąjį ginklą, iššaudamas į specialiuųjų priemonių specifikaciją įtrauktus užtaisus, kurių keliamas poveikis sukurtas nesukelti tiesioginio pavojaus nei asmens, prieš kurį naudojamas šaunamasis ginklas, nei kitų asmenų gyvybei.

7. Kai nėra neišvengiamo pavojaus pareigūnų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, specialiąsias priemones (išskyrus antrankius, asmenų sulaikymo, surišimo ar tramdymo priemones ar įrankius) naudoti draudžiama:

- 1) prieš asmenį, jei akivaizdu arba pareigūnui žinoma, kad jie neįgalūs;
- 2) prieš asmenį, jei pareigūnui yra žinoma, kad jie turi neliečiamybės teisę;
- 3) prieš moteris, jei akivaizdu arba pareigūnui žinoma, kad jos nėščios;
- 4) prieš nepilnamečius asmenis, jei jų išvaizda atitinka amžių.

8. Pareigūnas, panaudojęs psichinę ar fizinę prievartą ir taip sukėlęs pavojų asmeniui gyvybei ar sveikatai, turi suteikti asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie pareigūno panaudotą fizinę ar psichinę prievartą, jei tai lėmė asmens mirtį arba gyvybei pavojingą sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

9. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės ar fizinės prievartos panaudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

10. Specialiųjų priemonių specifikaciją ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

70 straipsnis. Šaunamųjų ginklų ir sprogmenų naudojimas

1. Šaunamieji ginklai ir sprogmenys gali būti panaudoti tik išimtiniais atvejais, kai tai neišvengiamai būtina, ir kai psichinė ar fizinė prievarta buvo neveiksminga arba kyla neišvengiamas pavojus asmeniui gyvybei ar sveikatai.

2. Pareigūnas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenį šiais atvejais:

- 1) atremdamas ginkluotą įsiveržimą į Lietuvos Respublikos teritoriją;
- 2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinį ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinį įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybės institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;

3) gindamasis ar gindamas kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai nusikalstamo kėsینimosi;

4) išlaisvindamas įkaitus arba užkirsdamas kelią įkaitų pagrobimui arba teroro aktui;

5) sulaikydamas nusikalstamą veiką galimai padariusį asmenį, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai;

6) sulaikydamas transporto priemonę vairuojantį asmenį, kuris savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei.

3. Pareigūnas, nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmeniui gyvybei, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš gyvūną, laivą, orlaivį arba transporto priemonę, jei kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.

4. Ketindamas naudoti šaunamąjį ginklą ar sprogmenis, pareigūnas privalo įspėti apie tokį ketinimą, suteikdamas asmeniui galimybę įvykdyti teisėtus reikalavimus, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai arba toks įspėjimas yra neįmanomas.

5. Pareigūnas, nesukeldamas pavojaus įstatymų saugomoms vertybėms, turi teisę iššauti iš šaunamojo ginklo, kai būtina duoti pavojaus signalą ar išsikviesti pagalbą.

6. Šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nustatytais atvejais pareigūnas turi teisę panaudoti sprogmenis prieš asmenį. Be to, nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmeniui gyvybei, pareigūnas sprogmenis turi teisę panaudoti sprogstamiesiems įtaisams sunaikinti, patekti į patalpą (vietą), kurioje laikomi įkaitai ar daromi kiti pavojų asmeniui gyvybei ar sveikatai keliantys nusikalstami veiksmai.

7. Kai nėra neišvengiamo pavojaus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, naudoti šaunamąjį ginklą ir sprogmenis draudžiama:

1) žmonių susibūrimo vietose, jeigu dėl to gali nukentėti pašaliniai asmenys, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus;

2) patalpose, kuriose yra sprogstamųjų medžiagų, lengvai užsidegančių medžiagų, galinčių sukelti pavojų asmens gyvybei ir sveikatai ar visuomenės saugumui.

8. Pareigūnas panaudojęs šaunamąjį ginklą ar sprogmenis ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, turi suteikti asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą bei imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie pareigūno panaudotą šaunamąjį ginklą ar sprogmenis, jei tai lėmė asmens mirtį arba sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

9. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su šaunamojo ginklo ar sprogmenų panaudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

10. Šio straipsnio 1, 2, 3 dalių ir 7 dalies 1 punkto nuostatos netaikomos tais atvejais, kai šaunamasis ginklas naudojamas kaip specialioji priemonė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 12 dalį ir 3 straipsnį, įsigalioja 2020 m. liepos 1 d.

2. Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai, paskirti į pareigas iki šio įstatymo įsigaliojimo, įsigaliojus šiam įstatymui įgyja Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūno (toliau – pareigūnas) statusą ir tęsia tarnybą eidami tas pačias pareigas, išskyrus šio straipsnio 10 dalyje nurodytą atvejį. Tuo atveju jei nėra galimybės tęsti tarnybos tose pačiose pareigose, pareigūnui turi būti siūlomos lygiavertės (o nesant lygiaverčių pareigų turi būti siūlomos žemesnės) pareigos.

3. Laikoma, kad pareigūnui yra suteiktas jo pareigybę atitinkantis, šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 34 straipsnio 1 dalyje nurodytas rangas.

4. Nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos pareigūnams mokamas pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstytą Įstatymą apskaičiuotas darbo užmokestis ir laikoma, kad jiems yra nustatyta pirmoji tarnybos pakopa, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus.

5. Kai iki šio įstatymo įsigaliojimo pareigūno pareiginė alga buvo didesnė negu šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyta Įstatyme pirmosios tarnybos pakopos numatyta pareiginė alga, jam nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad nustatytoji tarnybos pakopa nebūtų žemesnė už turėtą pareiginę algą. Nustatant tarnybos pakopą pareigūnams kurių darbas tiesiogiai susijęs su saugomų asmenų fizine apsauga, nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad nustatytoji tarnybos pakopa nebūtų žemesnė už turėtą pareiginę algą kartu su turėta priemoka už darbą, kuris tiesiogiai susijęs su saugomų asmenų fizine apsauga, mokėta Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka.

6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo paskirtiems į tarnybą pareigūnams įskaityti tarnybos stažo laikotarpiai įskaitomi į pareigūnų tarnybos stažą, nurodytą šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Įstatymo 40 straipsnyje, ir tarnybos stažą priedui už ištarnautus Lietuvos valstybei metus gauti.

7. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos tarnybinių nuobaudų skyrimo, vertinimo ir kitos procedūros bei tyrimai tęsiami, kol bus baigti, iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

8. Kompensacijos, nustatytos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Įstatymo 54 straipsnio 3 dalyje, mokamos pagal sveikatos sutrikdymo padarymo metu galiojusius teisės aktus.

9. Kompensacijos ir išmokos, paskirtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, tačiau nenurodytos šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyta Įstatyme, mokamos iki jas gaunančio pareigūno tarnybos santykių pabaigos arba sąlygų tokiai kompensacijai ar išmokai skirti išnykimo, tačiau ne ilgiau kaip 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

10. Iki šio įstatymo įsigaliojimo į pareigas Vyriausybės paskirti Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai eina savo pareigas iki 2020 m. birželio 30 d. Iki 2020 m. spalio 31 d. šio įstatymo nustatyta tvarka turi būti paskirti nauji pareigūnai, kuriems šis įstatymas numato kadencijas.

11. Iki šio įstatymo įsigaliojimo visos darbuotojų sukauptos atostogos yra išsaugomos ir

perkeliamos. Atleidžiant pareigūną iš tarnybos vadovaujamasi šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Įstatymo 49 straipsnio 14 dalies nuostatomis.

12. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Įstatymo 12 straipsnio 11 punktas įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

3 straipsnis. Pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms

Vyriausybė ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos iki 2020 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų viceministras
Ceslovas Mulma

2019-10-08

LR VRM Administravimo departamento
Informacijos ir dokumentų valdymo skyriaus
kalbos tvarkytoja

Lijana Puzinienė

2019/10/08

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras

2019-10-08

Lietuvos Respublikos
vadovybės apsaugos įstatymo
priedas

VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOS PAREIGŪNŲ PAREIGINĖS ALGOS
(Baziniais dydžiais)

Eil. Nr.	Pareigų pavadinimas	Pareiginės algos koeficientas					
		I pakopa	II pakopa	III pakopa	IV pakopa	V pakopa	VI pakopa
1.	Direktorius	19,5					
2.	Direktoriaus pirmasis pavaduotojas, direktoriaus pavaduotojas	18,5					
3.	Valdybos viršininkas	14,38	14,96	15,55	16,18	16,82	17,50
4.	Valdybos viršininko pavaduotojas, Skyriaus viršininkas nesantis kito struktūrinio padalinio sudėtyje	12,78	13,55	14,36	15,22	16,13	17,10
5.	Skyriaus viršininkas	12,48	13,23	14,02	14,85	15,74	16,70
6.	Vyriausiasis agentas	10,53	11,48	12,51	13,64	14,86	16,20
7.	Vyresnysis agentas	8,91	9,98	11,18	12,52	14,02	15,70
8.	Agentas	8,25	9,32	10,53	11,90	13,45	15,20
9.	Jaunesnysis agentas	7,70	8,70	9,83	11,11	12,55	14,20